

Viena vietā – uzreiz trīs!

Triskārša laime! Baltinaviešu Ilzes un Braena Bartulānu trīņi pasaulē ieradās 30.oktobra rītā ar minūtes intervālu – plkst. 8.48, plkst. 8.49 un plkst. 8.50. Vecākais no jaundzimušajiem piedzima 2056 gramus un bija 46 centimetrus garš, vidējais – 1772 gramus un bija 43cm garš, savukārt jaunākais brālītis svēra 1934 gramus un bija 46 centimetrus garš. Pēc piedzimšanas Evans, Stefans un Eitans ievietoti speciālos inkubatoros, kur uzņem enerģiju un spēku. Jaunie vecāki mierina, – satraukumam nav pamata, tā ir ierasta procedūra – visi trīs puikas elpo paši, ēd no pudelītes un gatavi drīzumā posties mājās. Ilze un Braens izmanto katru brīdi, kad ir iespēja atnākt pie saviem mazuļiem, samīļot viņus un pateikt, cik ļoti mamma, tētis un lielā māsa Aleksa viņus mīl!

* Turpinājums 3.lpp.

Īsziņas

Nākamajā Padugumā

- **Kura šķirne kam piemērotāka?**
Bagāta ābolu raža
- **Godina darbīgākos**
Uzņēmēju balle

Lēnām, bet uz priekšu

1.novembrī Balvu novada domes ārkārtas sēdē deputāti akceptēja lēmumprojektu piešķirt apbūves tiesības uz 10 gadiem un slēgt līgumu par apbūves tiesību piešķiršanu Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijai zemes vienībā 14072 m² platībā Brīvības ielā 2I, Balvos. Novada vadītājs Sergejs Maksimovs pieļāva, – ja viss noritēs raiti, tad jau nākamgad martā-aprīlī varētu noslēgt līgumu par katastrofu pārvaldības centra būvniecību.

“Otrreiz modē”

Līdz 30.novembrim SIA “ZAAO” kopā ar sadarbības partneriem rīko lietotu apavu, apģērbu un mājas tekstila akciju “Otrreiz modē”.

Tās laikā, nogādājot minētos izstrādājumus uz kādu no 19 “ZAAO” EKO laukumiem, tostarp Balvos, Baznīcas iela 8B (stāvlaukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra 11. un 25.novembrī no plkst. 10.00 līdz 14.00), iespējams piedalīties vērtīgu balvu izlozē.

Aicina uz talku

4.novembrī plkst. 10.00 ikviens interesents aicināts uz lapu sagrābšanas talku Balvu pilsētas parkā. Interesanti, ka šī ir iedzīvotāju iniciatīva – lūgums neaizmirst ņemt līdzi labu garastāvokli un darbarīkus. Jāpiebilst, ka neizpaliks arī garda zupa.

Nedēļas jautājums

Kādas ir sajūtas, pārejot uz ziemas laiku?

Ingrīda Zinkovska

VALENTĪNA no Viksnas: – Nav interesanti! Ļoti ātri paliek tumšs, nepatīk. Iestājoties tumsai, es sežu mājās, nekur neeju. Labāk to pulksteņi nebūtu aiztikuši. Kam tas vajadzīgs? Varbūt bērniem labāk no rīta iet uz skolu, bet citādu labumu nesaredzu. Labi, ka pulksteņi iepriekš noteiktā laikā nepagriezu atpakaļ, būtu autobusu nokavējusi. Seko tik līdz un satraucies. Stresa tāpat pietiek.

ANDREJS no Balviem: – Kā var justies rudenī? Protams, ka sliktāk nekā vasarā. Lai gan arī vasarā bija liels karstums. Veselība jebkurā gadalaikā ir pats galvenais. Ja nav veselības, nav arī garastāvokļa. Labāk jau patīk, ka saulīte spīd, vari darboties, strādāt kaut ko ārā. Bet pulksteņa rādītāju pārbīdīšana ir pēdējā muļķība, tāpat kā daudzas citas lietas, kas mani tracina. Piemēram,

daudzas tā sauktās “radošās personības”. Plānā galdiņa urbēji un slavas meklētāji, kas neko savā dzīvē nav izdarījuši. Tukši cilvēki.

VELTA no Balviem: – Šodien strādājam pilsētas skvērā, griežam puķes, kas jau noziedējušas. Laiks sakopt un sagatavot skvēru ziemai. Ir vēl silts, tādēļ strādājam plānākā apģērbā. Pagaidām neizmantojam arī atstarojošās vestes, jo vēl nav tik tumšs. Strādājot ielas tiešā tuvumā, vestes gan velkam. Vēlāk, strādājot pilsētā, tās būs nepieciešams valkāt nepārtraukti. Tas, ka pulksteņa rādītājus nācās

pagriezt stundu atpakaļ, man netraucē. Guļu ilgāk. Man miegs nāk.

BIRUTA no Balviem: – Pāreja uz ziemas laiku mani neietekmē. Dzīvoju pilsētas centrā, apgaismojums ir labs, tādēļ arī vakara stundās varu pārvietoties bez bažām. Atstarotāju gan lietoju, jo maz kāds braucējs var gadīties, kad šķērso ielu. Par gadalaiku arī nesūdzos, Rudens paliek rudens, tā tam jābūt. Dārzs nokopts, var sēdēt siltā dzīvoklī. Pagaidām kurina labi, nav par ko sūdzēties.

DACE no Tilžas: – Ar tumšo laiku labām vai sliktām sajūtām nav nekāda sakara. Nepatīk, ka to stundu bīda uz priekšu un atpakaļ. Vakarā jau ir saurums, bet vēl jāstrādā. Vajag laikam, lai tas bioloģiskais pulkstenis pierod, bet tas, vai ir tumšs un drūms, neko nemaina, galvenais, ka ir ilgāk jāstrādā. No sākuma ir grūti pierast, jo rītā mosties tāni pašā laikā neatkarīgi no pulksteņa.

MANA NEDĒĻA

Nedēļa, šķiet, bijusi un vēl ir ļoti interesanta. Kāpēc? Skolēnu brīvdienas ir beigušās, griežam pulksteņu rādītājus plus vēl pilnmēness, kas atstāj iespaidu uz daudziem cilvēkiem, tostarp mani. Tomēr patiesi priecājos, ka nedēļu var dēvēt par Pateicības nedēļu, jo joprojām šajos laikos, kad virmo vienaldzība, 90% cilvēku ir atsaucīgi, labestīgi un pretimnākoši. Kādu laiku slimoju un pārliecinājos, ka palīdzību un atbalstu var saņemt brīžos, kad tu to nemaz negaidi. Paldies! Jaukāka nedēļas notikums – piektdien krievu valodas (otrās svešvalodas) skolotāji dosies uz Daugavpili, kur noskatīsimies teātra izrādi, turklāt komēdiju, par ko īpašs prieks. Manuprāt, traģēdiju un drāmu dzīvē jau tā pietiek. Sestdien teorētiski atbalstīšu talkotājus gan pilsētas estrādē, gan pie baznīcas. Dzīmšanas dienu svinēšu tuvāko draugu pulkā, un neizpaliks tradicionālais ēdiens – siļķe kažokā. Novembrī dzimušajiem Skorpioniem raksturīgi ēst sevi, meklēt sevi trūkumus, spītīgi sevi analizēt. Gaviļniekiem novēlu vairāk ticēt sev. Jā, ar mums nav viegli.

SVETLANA PAVLOVSKA,
Balvu sākumskolas
pedagoģe, domes
deputāte

No vēstulēm

37% Latgales iedzīvotāju lieto latgaliešu valodu

2022.gadā 37,1% jeb 61,3 tūkstoši Latgales iedzīvotāju 18–69 gadu vecumā mājās un ikdienā lietoja latgaliešu valodu. Latvijā kopumā – 98,7 tūkstoši jeb 8% iedzīvotāju, liecina Centrālās statistikas pārvaldes 2022.gadā veiktā apsekojuma “Pieaugušo izglītība” rezultāti. Salīdzinot ar 2011.gadu, latgaliešu valodas lietojums ikdienā nav būtiski mainījies – Latgalē pieaudzis par 1,1 procentpunktu, bet Latvijā – samazinājies par 1,1 procentpunktu. 2011.gadā visiem Latvijas iedzīvotājiem, kas piedalījās tautas skaitīšanā, tika uzdots jautājums: “Vai Jūs ikdienā lietojat latviešu valodas paveidu – latgaliešu valodu?” 2022.gada aptaujā, ja respondents atbildēja, ka mājās runā citā valodā nekā latgaliešu – latviešu, krievu, baltkrievu, ukraiņu utt., tika uzdots papildu jautājums: “Vai Jūs ikdienā lietojat latviešu valodas paveidu – latgaliešu valodu?” Tuvākais salīdzinājums 2022.gada aptaujas rezultātiem ar 2011.gada tautas skaitīšanas rezultātiem iegūstams, saskaitot 2022.gada aptaujas atbildes uz jautājumiem par mājās lietoto valodu un ikdienā lietoto valodu.

2022.gada aptaujā “Pieaugušo izglītības apsekojums” pirmo reizi iedzīvotājiem bija iespēja norādīt latgaliešu valodu, atbildot uz jautājumiem: “Kura ir Jūsu dzimtā valoda?” un “Kuru valodu Jūs pārsvarā lietojat mājās?” Tas nākotnē ļaus veikt secinājumus par

latgaliešu valodas izplatības izmaiņām, jo iepriekš informācija šādā detalizācijā netika iegūta. 2022.gadā 1,3% Latvijas iedzīvotāju atbildēja, ka viņu dzimtā valoda ir latgaliešu, savukārt Latgalē 8,4% iedzīvotāju par savu dzimto sauc latgaliešu valodu. Atbilstoši anketas metodoloģijai, dzimtās valodas var būt vairākas (tēva un mātes). Latgaliešu valodā mājās sazinās 1,2% Latvijas iedzīvotāju un 8,8% Latgales iedzīvotāju. Atbildot par mājās pārsvarā lietoto valodu bija iespējams norādīt tikai vienu variantu.

Pieaugušo izglītības apsekojuma (PIA) mērķis ir iegūt starptautiski salīdzināmus datus par pieaugušo iedzīvotāju piedalīšanos mūžizglītībā. 2022.gada aptauja papildināta ar jautājumiem par valodu prasmēm. 2021.–2022.gadā pieaugušo izglītības apsekojuma izlases apjoms bija 8 764 iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 69 gadiem visā Latvijas teritorijā. Uz apsekojuma jautājumiem atbildēja 62,7% jeb 5 492 iedzīvotāji no visiem izlasē iekļautajiem.

Metodoloģiskie skaidrojumi:

* Dzimtā valoda – attiecas uz valodām, kuru/-as persona apguva mājās bērnībā un kuru/-as joprojām saprata aptaujas laikā. Dzimtās valodas var būt vairākas (mātes un tēva) – tādā gadījumā personai ir vairāk nekā viena dzimtā valoda.

* Mājās lietotā valoda – valoda, kurā sarunājas ar saviem ģimenes locekļiem un izmanto kā saziņas valodu mājās aptaujas laikā. Aptaujā iedzīvotāji varēja norādīt tikai vienu mājās lietoto valodu.

KALVIS OKMANIS, Sociālās statistikas metodoloģijas daļa

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsu prātā labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

Mistērija

*Es ilgojos pieskarties sartaļam ziedam,
Kā bite medu saldāko sūkt,
Lai dzirdētu enģeļu koru dziedam,
Iekosties auglī, kas vēl nenoplūks...*

*Es ilgojos tvert skaistākās vīģes,
To tvirtumu delnās just
Un ienirt tajās tumšajās dzīlēs,
Kas dzīvību devušas katram no mums.*

*Es ilgojos traukties uz straujākā zirga,
Kā teiksmu varonis izkaisīt sēklu,
Lai mirkli, spožu kā zvaigžņu mirga,
No grēcīga padarītu par svētu...*

*Es ilgojos sakust ar tevi,
Lai mēs būtu kā alva un varš,
Kad kalējs tos sakausējis,
Lai jauns brīnums pasaulē ienākt var...*

NAURIS GEKIŠS

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

“Labdien! Gribētu izteikt savas domas par Halovīnu svinēšanu. Jau kādu nedēļu pirms 31.oktobra gan sarunās dzirdēju, gan sociālajos tīklos lasīju dažādus komentārus un viedokļus. Ziniet, pati neesmu nekāda lielā šo svētku patriote, bet arī nosodījumu neizsaku. Tie visi, kuri saka, ka Halovīni ir cittautiešu un zombiju svētki, ka to drīzāk varētu dēvēt par miroņu dienu un to svinēšana latviešiem esot aizgājušo dvēseļu zaimošanu, gribētu ieteikt aiziet uz bibliotēku vai pameklēt internetā un iepazīties, kas vispār ir Halovīns. Visu svēto dienas svinēšanas tradīcijas saknes meklējamas tieši turpat, kur latviešu Veļu laika svinēšana

un budējos iešana. Halovīna noliedzēji saka, ka Latvijā šo svētku nozīmi neizprot, kam pilnībā piekritu, bet to, ka rezultātā cieš veci cilvēki, nepiekritu! Pati neesmu nekāda jaunā un zinu diezgan daudz pensijas vecuma cilvēku, kuri labprāt atver durvis bērniem un pacienā tos ar saldumiem. Pie manis arī 31.oktobra vakarā atnāca kaimiņu bērns, kuru sākumā, protams, neatpazīnu, bet pajautāju, un meitene laipni atbildēja. Mīļie pieaugušie, visas izdarības, ko sastrādā šie Halovīna svinētāji, ir audzināšanas sekas, un šeit atbildība būtu jāuzņemas visiem – ne tikai vecākiem, bet visai sabiedrībai kopumā. Kādi būsim paši, tādi cilvēki būs mums apkārt!”

žurnālistam pastāstīja kāda sieviete.

Piezvanot uz redakciju, kāda lasītāja vēlējas precizēt 24.oktobra “Vaduguns” publikācijā “Veidos datubāzi nemateriālajam mantojumam” minētos faktus. “Zem fotoattēla ir pieraksts “Tiekas ar bibliotekāriem”, kaut gan foto redzami Balvu Novada muzeja darbinieki, nevis bibliotekāri, arī Upītes muzeja darbinieki un vadītājs. Tāpat neprecīzi minēta Bērzpils pagasta bibliotēka. Ir Bērzpils bibliotēka, nevis pagasta bibliotēka. Būtu priecīga, ja turpmāk būtu rūpīga un precīza informācija,” noteica sieviete.

Balvu novadā pirmie trīniši!

* Sākums 1.lpp.

Viena vietā – uzreiz trīs!

Neierasti priecīgi un emocionāli šis pirmdienas rīts iesākās “Vaduguns” redakcijā, jo saņēmām kādu īpašu ziņu. 30.oktobrī Vidzemes slimnīcas dzemdību nodaļā Valmierā pasaulē nākuši baltinaviešu Ilzes un Braena Bartulānu trīniši – trīs braši puīši vārdā Evans, Stefans un Neitans! Šis notikums ir svētki ne vien pašiem laimīgajiem vecākiem un viņu ģimenēm, bet arī visiem novada iedzīvotājiem, jo pirmo reizi bijušā Balvu rajona, tagad novada, vēsturē esam sagaidījuši trīnišus.

24 gadus jaunie Ilze un Braens Bartulāni atzīst, – ziņa, ka ģimenē gaidāms ne viens, pat ne divi, bet trīs mazuļi, bija milzīgs pārsteigums un šoks. Jau pašā grūtniecības sākumā – 6.nedēļā, jaunā māmiņa nokļuva slimnīcā, kur ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere apliecināja, ka gaidāms viens mazulis. Tādēļ jo liels bija Ilzes izbrīns, kad pēc pāris nedēļām, ierodoties uz pirmo skrīningu Balvos, viņa uzzināja pārsteidzošus jaunumus. “Tajā dienā ļoti labā garastāvoklī mani sagaidīja daktere Ķirsone. Pajautāja, cik mums bērniņu mājās. Pastāstīju savu stāstu, ka ar Braenu mums ir meitiņa Aleksa, kurai 5 gadi, bet 2020.gadā ģimene piedzīvoja lielas sāpes, jo mēneša un piecu dienu vecumā no pēkšņās nāves sindroma nomira mūsu dēliņš... Un tieši tajā brīdī, kad es to stāstīju, daktere ultrasonogrāfija ekrānā viena mazuļa vietā ieraudzīja divus. Pār maniem vaigiem ritēja prieka asaras. Un pēkšņi daktere iesaucās, – tur ir arī trešais! Vēl šodien atceros, kā, guļot uz kušetes, tajā brīdī prātā pazibēja tikai viena doma, – lai tikai daktere neturpina skaitīt... Asaras momentā pazuda, iestājās stress. Galvenais bija, lai mazuļiem viss labi. Tā mēs 13.grūtniecības nedēļā uzzinājām, ka viena bērniņa vietā gaidām trīs,” teic Ilze. Pārsteigums patiešām bija milzīgs, jo rados trīnišu nav nevienam, arī dvīņu Braena dzimtā nav, toties Ilzes rados pat četri pāri dvīņu. “Laikam tie stiprie gēni tomēr būs nākuši no manas dzimtas puses,” smaidot nosaka jaunā māmiņa.

Pirmā reakcija – šoks

Kā ziņu par neticami lielo ģimenes pieaugumu uztvēra topošais tētis? Tobrīd viņš strādāja Vācijā, bija sestdiena, un Braens bija aizbraucis uz savu darba objektu, kad no Ilzes saņēma ziņu, ka steidzami jārunā. “Nemot vērā mūsu sliktu pieredzi ar otro bērniņu, protams, Braens uztraucās. Šī bija plānota grūtniecība un ļoti gaidīts mazulis, bet ziņa par gaidāmajiem trīnišiem, protams, šokēja. Izgājusi no kabineta, uzreiz piezvanīju vīram,” atminas Ilze. Pirmais teikums, ko viņa Braenam pēc ultrasonogrāfijas paziņoja, skanēja tā, – tur nav viens bērniņš, un nav arī divi. Tur ir trīs! Šī ziņa vīram bija tik negaidīta, ka viņš no darba aizbrauca uz mājām, jo nevarēja vairst pat pastrādāt. Galvā virmoja jautājumus, – ko tālāk, kā viss notiks? “Dzīve sagriezās kājām gaisā. Pirms tam ar Braenu dzīvojām Vācijā un cerējām, ka dabūsim meitiņai bērnodārzā rindu. Taču tas neizdevās un nolēmām, ka pārcelsimies uz Latviju – te Aleksa apmeklēs bērnodārzā, bet, kad būs iespēja tikt dārzā Vācijā, dosimies atpakaļ. Aprīlī uzzināju, ka esmu stāvoklī, un aprīlī arī atnāca vēstule, ka meitiņa var uzsākt bērnodārznieces gaitas ārzemēs. Vīrs vēl noteica, – aiziesi uz pirmo lielo ultrasonogrāfiju, un, ja viss būs labi, abas ar Aleksu brauksiet pie manis. Bet, kad daktere pavēstīja par trīnišiem, uzreiz bija skaidrs – viss, mūsu liktenis ir izlemts. Braens brauc šurp, un mēs paliekam Latvijā,” stāsta jaunā māmiņa.

Kopumā – skaista grūtniecība

Atminoties grūtniecības laiku, Ilze stāsta, ka līdz pat 28.nedēļai tas bija skaists – topošā māmiņa jutās labi un ne par ko nesūdzējās, savukārt mediķi priecājās par braši augošajiem mazuļiem. Protams, sākumā mocīja toksikoze, kas pēc kāda laika atkal atgriezās. Slikta dūša un vemšana bija Ilzes ikdienas sabiedrotie, automašīnā braukt bija teju neiespējami. Bet vēl smagāk tas viss bija, jo ik pēc divām nedēļām topošajai māmiņai bija jādodas uz Rīgu, uz ultrasonogrāfijas pārbaudēm. Ilze atminas, ka stress par veiksmīgu grūtniecības iznākumu nepārgāja. “Kad aizbraucu uz pirmo ultrasonogrāfiju Rīgā, dakterim jautāju, – kad varu beigt baidīties? Zinu, ka grūtniecībā ar vienu mazuli bīstamākais laiks ir pirmās 12 nedēļas, bet man atbildēja, ka šajā gadījumā nav tāda perioda, kad ir droši. Vienā no pēdējām sonogrāfijām

Sveicenu netrūkst. Pēc trīnišu nākšanas pasaulē laimīgā ģimene ik dienu saņem dāvanas un laba vēlējumus. Patikamu pārsteigumu sarūpējusi arī Balvu novada pašvaldība. 1.novembrī pēc Balvu novada domes ārkārtas sēdes deputāti vienojās, ka trīnišu vecākiem piešķirs bērnu dzimšanas pabalstu 3 tūkstošu eiro apmērā, kā arī nepieciešamības gadījumā sniegs cita veida palīdzību.

kļuva zināms, ka viens bērniņš atpaliek attīstībā. Es jau paspēju atkal sastresoties, taču, par laimi, viss beidzās labi un pati grūtniecība bija vieglāka, nekā gaidot meitiņu,” stāsta Ilze.

F1, F2 un F3 pārtop par Evanu, Stefanu un Neitanu

Gaidot savus trīnišus, Ilze pieņēma svarā par aptuveni 25kg. Viņa atzīst, ka staigāt nebija grūti, bet smagāk kļuva, kad puikas vēderā paaugās: “Viens gulēja šķērsguļā pašā augšā starp ribām, un, kad viņš izdomāja pastaipīt kājas, bija, ko just. Puikām jau tur īpaši daudz vietas nepalika, lai varētu atļauties kustēties tā, kā mammas vēderā kustas viens bērniņš.” Vēl esot mammas punci, visi trīs puīši tika pie saviem vārdiem – Evans, Stefans un Neitans. Ilze skaidro, – viņas vīrs ir Braens, tādēļ būtu ļoti divaini, ja dēlus sauktu latviskos vārdos par Kārli, Jāni un, piemēram, Juri. Turklāt negribējās, lai viņiem būtu vienādi vārdi ar kādu no lielā radnieku pulka. “Vārdu došanas uzdevums mums galvassāpes nesagādāja, tikām galā diezgan ātri. Kad puikas piedzima, māsiņa pajautāja, kā katru sauks, jo, vēderā esot, visos medicīniskajos dokumentos mazuļus pēc atrašanās vietas apzīmēja ar F1, F2 un F3. Evans un Stefans bija identiskie dvīņi un viņus apzīmēja ar F1 un F2, savukārt trešais brālītis ieguva apzīmējumu F3,” skaidro jaunā māmiņa.

Pienāca noliktā ķeizargrieziņa operācijas diena – 30.oktobris. Kā tas visbiežāk ar trīnišiem notiek, bērniņi nāca pasaulē optimālā laikā – grūtniecības 34.nedēļā. Satraukums, protams, bija, lai gan Ilze slimnīcā nokļuva jau nedēļu pirms operācijas. “Pa to laiku paspēju iepazīties ar visu medicīnas personālu un aprast ar slimnīcu. Varu teikt tikai to pašu labāko par viņiem. Šī man bija trešā grūtniecība, bet pirmais ķeizars un, teikšu, skaista pieredze. Tas nekas, ka biju ļoti nobijusies. Pirmo no mana punča izņēma Evanu, bet izrādījās, ka otrs dvīņu brālītis viņam bija pieķēries pie rokas un negribēja laist vaļā. Nākamais bija viņš un tad pienāca kārtā arī trešajam. Katru man piensēja, atļāva sabučot un vēl operāciju zālē nofotografēja ar visiem trīs. Protams, prieka asaras ritēja pār maniem vaigiem. Biju laimīgākā trīnišu mamma pasaulē,” stāsta baltinaviete Ilze.

Brašie puikas dzīvos Baltinavā

Šis nedēļas laikā kuplā Bartulānu ģimene jau paspējusi izbaidīt, ko nozīmē būt uzmanības lokā, jo šobrīd viņi kļuvuši ne vien par daudz bērnu ģimeni, bet arī par trīnišu vecākiem. Katru dienu Ilze un Braens saņem dāvanas, neskaitāmus sveicenus un laba vēlējumus. Starp citu, ir vēl kāds interesants fakts. Proti, pati Ilze arī dzimusi Valmieras slimnīcā. “Pirms 24 gadiem manai mammai dzemdības pieņēma ginekologs Gints Lapiņš. Es viņu, protams, neatceros, bet tagad Gintu Lapiņu sastapu otro reizi. Tieši viņš bija tas, kurš palīdzēja nākt pasaulē mūsu dēliņiem. Tā bija interesanta tikšanās,” teic Ilze.

Jaunie vecāki jau nolēmuši, ka savus trīs brašos puīšus deklarēs Balvu novadā, Baltinavas pagastā, pie Ilzes vecākiem, kuri jau kopš pirmajām grūtniecības dienām bija liels un vērtīgs atbalsts. “Vecāki piedāvāja izmitināties pie viņiem, jo pašiem bērni jau izauguši. Es esmu nākusi no kuplas daudz bērnu ģimenes – man vēl ir 4 brāļi. Arī man savos 24 gados ir ļoti kupla ģimene. Tagad jāsāk jauna dzīve no jaunās lappuses un abiem ar vīru jāpūšas par mūsu četriem bērniem. Tas ir atbildīgs uzdevums un droši vien ne tik viegls, taču ar palīgiem mēs tiksīm galā,” teic jaunā māmiņa no Baltinavas.

Priecājas par veiksmīgo iznākumu

Trīnišu gaidības vienmēr ir izaicinājums ne vien pašiem topošajiem vecākiem, bet arī mediķiem, ko apliecina arī Ilzes ginekoloģe Balvos Dagmāra Daija-Stūrmane. “Grūtniecība ar dvīņiem jau ir notikums, bet ar trīnišiem vēl jo vairāk. Turklāt arī uzraudzība māmiņai ir īpašāka, jo ik pēc divām nedēļām jādodas uz Rīgu, uz pārbaudi. Prieks, ka šie trīniši mums ir, tā teikt, dabīgie trīniši, nevis mākslīgās apaugļošanas rezultāts. Protams, arī pati ļoti sekoju līdzī šai īpašajai grūtniecībai, kas manā ginekoloģes darba praksē šāda ir pirmā. Un priecājos par veiksmīgo gala rezultātu. Bērniņi nākuši pasaulē mazliet ātrāk, taču tas nav nekas ārkārtējs – ar trīnišiem optimāls dzemdību laiks ir 34–35 grūtniecības nedēļas, savādāk viņi sāk viens otru mammas punci apdalīt. Tagad tikai lai pieņemam spēkā un apmēros un tad jau varēs doties uz mājām,” smaidot piebilst daktere.

"Vakarblāzmai" – 15

Vieno mīlestība pret dziesmu

Šo sestdien Kubulu kultūras namā pulcēsies vietējie ļaudis un ciemiņi, lai suminātu senioru dziesmu ansambli "Vakarblāzma" 15 gadu jubilejā.

Dzied no sirds

Kolektīvs "Vakarblāzma", kā stāsta Kubulu kultūras nama vadītāja LAURA ZUJĀNE, savu darbību uzsāka 2004.gadā, kad atsākās maija dziedājumi Kurnas ciemā. Kopš 2007.gada ansamblis piedalās kultūras pasākumos, ienesot tajos garīgās mūzikas stīgu. 2009.gadā kolektīvs sāka apgūt arī laicīgās dziesmas. Ansamblis piedalās skatēs, iegūstot pirmo un otro pakāpi, aktīvi darbojas gan pašmāju novada pasākumos, gan ciemojas kaimiņu novados. "Kolektīvs "Vakarblāzma" vienmēr bijis atsaucīgs, motivēts, apzinīgs un radošs. Ansambļa dalībnieces kopā ar kolektīva vadītāju Aldi Laicānu dzied no visas sirds! Kolektīvs cītīgi apmeklē mēģinājumus, dziedot laicīgās dziesmas, kā arī katru dienu maijā dziedot garīgo dziesmu dziedājumus. Lai kolektīvam ir laba veselība, radošs dzīvesstils ik dienu un vēlme tikpat saliedēti strādāt un dziedāt visiem kopā!" novēl L.Zujāne.

Ansambļa vadītājs ALDIS LAICĀNS atklāj, ka vada kolektīvu aptuveni sešus gadus, lielākoties māca laicīgās dziesmas, pa retam iemācot arī kādu jaunu garīgo dziesmu: "Strādājam, piedalāmies skatēs un pasākumos. Ansambli dzied ļoti jauki un saprotoši cilvēki, labi apmeklē mēģinājumus, man patīk ar viņiem strādāt. Priecājos par dziedātāju attieksmi pret dziesmu un dzīvi." Ansambļa vadītājs "Vakarblāzmas" kolektīvam novēl turpināt dziedāt un, protams, labu veselību.

Lai veselība un izturība!

Dziedātāja TEKLA KOZLOVSKA atceras ansambļa izveides laiku, atklājot, ka sākumā ļoti gribējies, lai Kubulu centrā būtu krusts, pie kura varētu lūgties. Atsaucās toreizējā pagasta vadība un citi cilvēki, ar kuru palīdzību 2006.gadā krustu uzcēla. Maijā sāka

pie krusta lūgties un pēc aptuveni gada, runājot ar toreizējo kultūras nama vadītāju Maiju Laicāni, dziedātājas, būdamas bez muzikālās izglītības, atzinušas, ka būtu labi, ja viņas kāds pamācītu dziedāt. "Sarunāja mums skolotāju Lieni Akmeņkalni (septiņus gadus kopā strādājām), sākām dziedāt garīgās, vēlāk arī laicīgās dziesmas. Domājām, ka ansamblim vajag nosaukumu, man prātā ienāca vārds 'Vakarblāzma', tā tikām pie nosaukuma un cilvēka, kurš palīdz apgūt dziesmas. Dažus mēnešus mūs mācīja arī skolotāja Rita Keiša, tad – skolotājs Aldis Laicāns. Pa šiem gadiem esam piedalījušies skatēs Balvos, Gulbenē, Līvānos u.c., iegūstot gan 1.pakāpes, gan 2. un 3.pakāpes diplomus," stāsta T.Kozlovskā. Dziedāt viņai ir patīcis kopš bērnības, kad iemīlēt dziesmu palīdzēja mamma un vēlāk arī skola. Esot cienījamā vecumā, atliek vairāk laika dziedāšanai nekā tad, kad bija jāvēlta laiks darbam, bērniem un saimniecībai. Ansambļa dalībniece atzīst, ka diemžēl cilvēku laukos paliek mazāk, arī kolektīvā – mazāk dziedātāju, sākumā "Vakarblāzmā" dziedāja divpadsmit dalībnieces, tagad – septiņas. Svētkos kolektīvam viņa novēl veselību un izturību.

MARUTA OZOLA, runājot par "Vakarblāzmu", atzīst, ka kopā ar Teklu Kozlovsku dzied ansambli kopš tā pirmsākumiem: "Ja esmu iesaistījies kolektīvā, tad ir jāiet uz mēģinājumiem un jādzied koncertos. Esam braukuši gan uz Viļaku un Balviem, gan uz Gulbeni, Aglonu, Preiļiem, Dagdu u.c." Maruta kopā ar dziesmu ir kopš bērnības, dziedāja ģimenē un baznīcā. Mājā bija lielas istabas, ģimenē auga seši bērni. "Pēc kara, kad brāji atgriezās, mūsmājās rīkoja balles. Iemācījies spēlēt mūzikas instrumentus, man visi kavalieri bija muzikanti. Apprecējos ar muzikantu, spēlējām godos (es – cītaru, vīrs – akordeonu), kopā ar vīru nodzīvojām 54 gadus. Arī tagad dažreiz uzspēlēju cītaru, labi spēlēju bungas, visu laiku, var teikt, esmu lustīga. Patīk visas dziesmas, nevienu nekri-

Ansambļa pirmsākumi. Vasarās kolektīva dalībnieces aktīvi dzied pie krusta (maijā – katru dienu, pārējā vasaras laikā – svētdienās).

Svētku gaidās. "Vakarblāzmas" kolektīvs sestdien pasākumā gaidīs tuvākus un tālākus ciemiņus, bet, runājot par pašu ansambļa turpmāko uzstāšanos, izskan šāda atbilde: "Kur aicinās, tur brauksim!"

tizēju," atzīst M.Ozola, piebilstot, ka viņai nav laika garlaikoties, mājās, piemēram, jācep maize un tortes. Savulaik dziedātāja strādāja par pavāri, turēja savu saimniecību. Novembrī ansambļa sievas, kurām pievienosies

arī citi pagasta ļaudis, kultūras namā dziedās psalmus par mirušajiem. "Lai visām ansambļa dalībniecēm ir mundra un stipra veselība, optimisms un priecīgs prāts, lai sievas dziedot ir lustīgas un smaidošas!" novēl M.Ozola.

Izstāde

Radošais pieskāriens dekupāžas tehnikā

Bērzkalnes pagasta pārvaldes telpās līdz 15.novembrim skatāma pirmsskolas izglītības iestādes vadītājas INTAS KORLAŠAS dekupāžas darbu izstāde.

Dekupāžas tehniku izstādes autore apguvusi pašmācības ceļā. Darbi tapuši, izmantojot akrila krāsas un salvetes, ko pie izvēlēta interjera vai sadzīves priekšmeta (koka kastītēm, paplātēm, greznākām pudelēm, gleznu rāmīšiem, krēsliem, svecēm u.c.) pielīmē ar dekupāžas līmi un pārklāj ar dekupāžas laku. Ir laka, kas darbam, piemēram, dod vecināšanas efektu, šādu dekupāžas veidu dēvē par kraklē tehniku. Lai rezultāts būtu ātrāk redzams un nevajadzētu ilgi gaidīt lakas nožūšanu, Inta izmanto fēnu. Darbi lielākoties uzdāvināti tuviniekiem, draugiem, kolēģiem un Bērzkalnes PII apmeklētājiem, izstādē redzama tikai neliela daļa no paveiktā. Arī bērnudārza noformējumā vadītāja vairākkārt ir izmantojusi dekupāžas prasmes, padarot iestādes vizuālo tēlu košāku un patīkamāku. Darbošanās dekupāžas tehnikā prasa pacietību un uzmanību. "Tas ir mans vaļasprieks, var teikt, ka ir ķēriens uz radošumu. Patīk arī citi rokdarbi – tamborēju un adu, īpaši lielos darbus, kā mēteļus, džemperus, jakas. Piemēram, aptamborēju izlietotās C vitamīna tūbiņas, kuras pildītas ar zirņiem vai griķiem, var izmantot mūzikas nodarbībās kā skanošo materiālu," atklāj I.Korlaša.

Pagasta pārvaldes telpās. Ikviens interesents var aplūkot radošos darbus, kas neprasa lielus ieguldījumus, bet ir skaisti ar tiem raksturīgu odziņu.

Dekupāžas darbi. Dekupāža salvešu tehnikā ir lieliska iespēja atsvaidzināt un uzlabot senu, nokalpojušu lietu, jo priekšmeti iegūst jaunu un pievilcīgu izskatu.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Gada jaunais uzņēmējs

Ar priekšnieku negrib dalīties

Ingrīda Zinkovska

Uzņēmēju gada ballē “Balvu novada Gada balva uzņēmējdarbībā 2022” nominācijā “Gada jaunais uzņēmējs” balvu saņēms KRISTAPS LOČMELIS no Šķilbēnu pagasta Rekovas, “DKL Autoserviss” saimnieks.

Kristapu satikām autoservisa, kā arī vienlaikus dzīvojamās mājas pagalmā, ja tā var teikt, jo serviss pagaidām vēl darbojas nelielā ēkā, kas atrodas vienā privātmājas pagalma stūrī. Bet jau tuvākajā laikā autoserviss pārcelsies uz jaunām telpām, kas tiek remontētas. Kristaps tikko risinājis ar darbu saistītus jautājumus, taču atvēl laiku sarunai un ir optimistiski noskaņots. Jaunais cilvēks atzīst, ka jau pērn plānojis apmeklēt uzņēmēju gada balli, bet nav sanācis aizņemtības dēļ. Šogad, saņemot ielūgumu, arī uz jautājumu, vai būs ballē, devis apstiprinošu atbildi, līdz ar to jāpošas ir.

Būvniecība negāja pie sirds

“Kādēļ autoserviss? Kādēļ Rekovala?” jautāju Kristapam. Viņš stāsta, ka pēc Rekovas vidusskolas beigšanas devies mācīties uz Rēzeknes Augstskolu par būvzinieci, bet būvniecības zinības tomēr nav gājušas pie sirds. “Aizgāju projām un sāku strādāt no sākuma auto rezerves daļu veikalā, vēlāk autoservisā. No sākuma tirgoju detaļas, pēc tam servisā strādāju par pieņēmēju un auto krāsotāju. Pa retam pāremontēju automašīnu ritošās daļas. Rēzeknē nostrādāju piecus gadus. Tur bija liels serviss – gan policijas, gan robežsardzes mašīnas remontēja. Taču tānī laikā Viļakas novada dome bija izsludinājusi konkursu jauno uzņēmēju projektu atbalstam. Sapratu, ka došos no Rēzeknes projām, jo gribu uzsākt kaut ko savu,” atceras jaunais uzņēmējs.

Kristaps jau agrāk plānojis uzsākt savu uzņēmējdarbību, taču tam bija nepieciešams sagatavot telpas, bija nepieciešams laiks un nauda. Lai autoserviss darbotos, vajadzīgi dažādi instrumenti, iekārtas, tostarp arī riepu montāžas un balansēšanas iekārta.

Realizē divus projektus

Saimnieciskās darbības veicējs iesniedza savu projektu “Riepu montāžas iekārtas iegāde” Viļakas novada domē. To atbalstīja, – projekta īstenošanai pašvaldība piešķīra finansiālu atbalstu 2000 eiro apmērā. Arī projekta īstenošanai projekta realizēšanā piedalījās ar līdzfinansējumu. Klientus autoserviss sāka apkalpot 2020.gadā.

Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā, novadiem apvienojoties, uzņēmējam atkal radās iespēja piedalīties novada pašvaldības izsludinātajā projektu konkursā. Šoreiz Balvu novada pašvaldības. “Kāpēc gan ne?!” nosprieda Kristaps un iesniedza domē projektu “Autoservisa paplašināšana Rekovā”. Izvērtējot iesniegtos projektus, komisija to atbalstīja. Šoreiz piešķirtā summa jau bija lielāka. Pašnodarbinātais projekta realizācijai bija plānojis 4500 eiro, piedaloties tajā ar līdzfinansējumu. Par piešķirto finansējumu 2022.gadā viņš jaunajam servisam iegādājies vēl vienu autopacelēju, divas lielas kastes ar instrumentiem un eļļas nosūkšanas aparātu.

Virziens nosprausts

Jaunais autoserviss atrodas pāris simtus metru no tagadējā servisa telpām un dzīvojamās mājas. Agrāk tur bija veikals, kas piederēja citam īpašniekam, bet ilgu laiku telpas netika izmantotas un tās pārdeva. “Jaunajā servisā pēc remonta būs vairāk vietas. Tur būs divi stacionārie un pārvietojamais autopacelējs. Būs uzgaidāmā telpa, centrālpakure, labierīcības, – viss, kā pie cilvēkiem,” joko Kristaps.

Remontēt tehniku Kristapam patīcis jau kopš bērnības. Kuram puikam gan tas nepatīk?! Viņš labprāt gājis palīgā tēvam remontēt automašīnu. Ņēmies ap mopēdiem un citu tehniku. Taču pēc vidusskolas nav varējis izlemēt, ko darīt tālāk. Tagad virziens nosprausts – auto remonts. Strādājot Rēzeknē, neklātienē iestājies Malnavas koledžā, lai iegūtu autotransporta speciālista izglītību. Pa šo laiku Barkavas profesionālā tehniskajā skolā pamanījies arī apgūt iekšdarbu speciālista profesiju, kas tagad, renovējot veikala ēku, lieti noder, kaut arī celtniecība nav jaunā cilvēka sirdslieta.

Bet kā ar papīra darbiem, apgādi ar rezerves daļām? Servisā Kristaps strādā divatā ar kolēģi. Ir jāskrūvē, jākrāso... Strādājot servisā Rēzeknē, puisis no Rekovas ir ieguvis pieredzi gan darbā ar klientiem, gan tehniskās zināšanas par automašīnu remontu, gan servisa darbu kopumā. Reizēm darbā aizvietojis priekšnieku, tādēļ arī servisa papīros iegūta saprašana. “Aizvietojot priekšnieku, viņa algu taču nesāņemāt?” pajokoju. “Jā, tādēļ arī gribēju

Foto - A. Krišānovs

Top jaunais autoserviss. Jaunais autoserviss atradīsies ceļa malā, kas labi pārrēdzama no visām pusēm. Garām nepabrauksi! Ja vēl ceļa malā uzliks pamanāmu norādi, tad katram būs skaidrs, kas šeit notiek. Norādes dizainu, iespējams, palīdzēs izstrādāt Kristapa māsa. Viņš tā cer.

Foto - A. Krišānovs

Darbinieks un priekšnieks vienlaikus. Kristaps ir strādnieks un priekšnieks vienlaikus. Jautāts, ar kādu mašīnu priekšnieks brauc, Kristaps smeļ, ka viņš ir kurpnieks bez korpēm, jo automašīna “Volkswagen Passat” ir kopīga ar draudzeni. Vismaz pagaidām.

savu uņēmumu. Strādājot priekšnieka pakļautībā, jādalās ar priekšnieku, jo priekšnieks arī grib naudiņu. Bet dalīties es negribu,” atjoko Kristaps. Servisā Rekovā remontē gan ritošo daļu, gan bremžu sistēmu, remontē, maina motorus, riepas. Remontē arī virsbūves. “Pieredze ir, bet daru to negribīgi, jo nav attiecīgu apstākļu. Virsbūves remontam vajag atsevišķu telpu, krāsošanas kameru,” paskaidro autoremonta meistars. Klienti brauc gan no tuvākām, gan tālākām vietām.

Jautāts, vai nekad nav gribējis doties strādāt uz ārzemēm, kur varētu nopelnīt vairāk, Kristaps pārliecinoši atbild, ka nē. Arī daudzi, kas strādā ārzemēs, teic, ka viņiem ir apnicis un labprāt gribētu atgriezties mājās. Jā, tikai ne visi ir tik uzņēmīgi, lai uzsāktu savu uzņēmējdarbību.

Foto - A. Krišānovs

Lai Rekovā būtu vairāk tādu jaunu cilvēku

ANDRIS MEŽALS, Šķilbēnu pagasta pārvaldes vadītājs: – Jā, Kristapu Ločmeli pazistu ļoti labi. Gribētos, lai tādu jaunu cilvēku pagastā paliek vairāk, bet pagaidām situācija ir tāda, ka jaunieši vairāk raujas projām nekā paliek. Kristaps strādāja Rēzeknē, bet no Rēzeknes atgriezās dzimtajā pusē. Iekārtoja nelielu servisu, kur remontē automašīnas, izbrauc pēc izsaukuma, ja kādam ķibe ar auto gadījumus uz ceļa. Es tikai labu par viņu varu teikt. Tagad puisis autoremontu nolēmis paplašināt, remontē veco saimniecības preču veikalu, labiekārto teritoriju. Ir jauni cilvēki, kas pagastā nodarbojas ar lauksaimniecību, bet ar lauksaimniecību ir tā, ka zemes ir tik, cik ir. Lai to apstrādātu, vajag tehniku. Tādēļ jaunie cilvēki, kas vēlas palikt laukos, nereti izvēlas netradicionālo lauksaimniecību, – stāda upenes vai audzē dārzenus. Arī Kristapa māsa Feride ir palikusi laukos, pievērsusies izstrādājumu darināšanai no koka. Acimredzot abos jauniešos mit amatnieka gars un ķēriens, jo viņu tēvs ir pazīstams un izslavēts celtnieks, kuram mūspusē darba netrūkst. Kristaps vienmēr ir atsaucīgs, izpalīdzīgs. Tas priecē, ka šajos laikos, kad jaunie dodas projām, kāds paliek savā pusē. Ārzemēs viņš, protams, pelnītu vairāk, bet Kristaps ir izvēlējies palikt Rekovā.

Klausies, kā pasaulē klusi cilvēki

Pirms 95 gadiem Latvijas Valsts prezidents Gustavs Zemgals izsludināja Saeimas pieņemto likumu "Par pilsētu tiesību piešķiršanu 16 miestiem". Visām jaunajām pilsētām atstāja agrākos nosaukumus, izņemot Vecgulbeni, kas pārtapa par Gulbeni. Līdz ar to miestu pašvaldības Latvijā pārstāja eksistēt, bet jaunajām pilsētām pavērs plašākas attīstības iespējas, savukārt jaundibinātajām pilsētu domēm uzgūla lielāka atbildības nasta par finansiālo, sociālo un citām komunālās sadzīves jomām. Nevienu no jaunajām pilsētām nebija sava ģerboņa. Ar to sarūpēšanu gāja visai raibi. Piemēram, Balvi lūdza, "lai uz ģerboņa apakšējās daļas, gaiši zilā fonā, uz tuksnešaina Latgales lauka būtu attēlots partizānu pulka karavīrs atbrīvošanas gaitās, bet ģerboņa augšējā daļā – ezera malā – uzplaukstoša pilsēta, austošas saules staru apspidēta". Savukārt Sigulda prasīja, lai ģerbonī būtu "krustotas slēpes". Kā ir šobrīd? Kā šīs pilsētas ir vai nav attīstījušās? Cik tās ir dažādas? Kā pašvaldībās rūpējas par sabiedrības saliedētību, sekmē dažādu sabiedrības grupu, tostarp mazākumtautību, iekļaušanos sabiedrībā? Par to un citu laikraksta "Vaduguns" kolektīvs atbildes meklēs 17 aktivitātēs, īstenojot projektu "Dažādas krāsas vieno pilsētmāsas".

Varakļāni. Ģerboņa vairoga galvā uz melna fona attēlota ejoša zelta lapsa, kas simbolizē apkārtnes mežu bagātības. Vairoga apakšā ir zelta joslas ar melnām starpjoslām. Zelta joslas simbolizē pilsētai svarīgos ceļus no Krustpils, Madonas un Rēzeknes, kas krustojas Varakļānos.

Jaunā Varakļānu pilsētas devīze ir: "Gaišiem būt un varēt!" Kā sabiedrībai izdodas būt saliedētai gan svētkos, gan skumjos brīžos? Vai par valstisko apziņu liecina arī divi pieminekļi holokausta nogalinātajiem? Cik aktuāli atgādināt par šīm drūmajām vēstures lappusēm ir laikā, kad Eiropā plosās karš? Rast atbildes uz šiem un citiem jautājumiem centāties, viesojoties vienā no Balvu pilsētmāsām – Varakļānos, kas šogad arī svinēja savu 95 gadu jubileju.

To nevar aizmirst. Pateicoties izdzīvojušo Varakļānu ebreju pēctečiem, Varakļānu ebreju kapos uzstādīti divi 1941.gada holokausta upuriem veltīti pieminekļi. Viens no tiem atrodas pie kapsētas žoga (foto), kur notika ebreju masveida iznīcināšana, bet otrs izvietots kapsētas iekšpusē, kur nogalinātie ebreji vēlāk pārāpbedīti. Katru gadu augusta pirmajā svētdienā šeit notiek nogalinātajiem ebrejiem veltīts piemiņas pasākums. Varakļānu novada muzeja tūrisma informācijas centra konsultants Artūrs Ikaunieks (foto) atklāj, ka vairums kapavieta ir ļoti senas. Savukārt 2019.gadā šajos kapos tika guldīts par pēdējo Varakļānu ebreju dēvētais Soloms Segals.

Te atdusas 1941.gada zvērību upuri. 1944.gadā atkāpjoties, vācieši atraka nogalināto ebreju liķus un sadedzināja tos, kā arī nodedzināja 75% pilsētas. Varakļānu novada muzeja tūrisma informācijas centra konsultants Artūrs Ikaunieks stāsta: "Notikumum liecinieki atceras, ka vietējie vīri, kurus piespieda atrakt un sadedzināt liķus, pēc piedzīvotajām šausmām vairākas dienas nav ne runājuši, ne ēduši, ne dzēruši. Sadedzināto ķermeņu smaka esot bijusi jūtama arī pilsētā."

Stāsts

Ebreju kopiena Varakļānos

Ziņas par ebreju iedzīvotāju esamību Varakļānu vidē atrodamas jau sākot ar 1772. gadu. 1847.gadā miestā bija 250 ebreju iedzīvotāju, bet 1897. gadā – 1365 jeb 75% no visiem Varakļānu miesta iedzīvotājiem. Sākoties Pirmajam pasaules karam, Varakļānos ieradās daudz ebreju bēgļu, jo viņus izraidīja no vietām, kas atradās tuvu frontes līnijai. Bēgļus Varakļānos uzņēma ebreju sabiedriskās organizācijas. Beidzoties karam, daudzi gados jaunāki ebreji atstāja Varakļānus un devās uz lielākām pilsētām un uz ASV. Latvijas neatkarības gados sāka darboties ebreju bērnu darbs un pamatskola. Ebreju pamatskola bija liela divstāvu ēka uz Viļānu ceļa, kas nodega pēc Otrā pasaules kara. Ebreju skolā mācības notika jidiša (IDISH) valodā, ebreju skolēni mācījās arī senebreju valodu un Biblii. Visi ebreji prata latviešu valodu un runāja ar īpašu akcentu. Savā starpā viņi sarunājās tikai savā – ar īpašu akcentu izmainītā vācu valodā. Ebrejiem bija arī savs dramatisks pulciņš un orķestris.

Varakļānos darbojās ebreju kultūras līga, cionistu organizācija, ebreju biedrība "Makabi". Starp ebrejiem bija arī komunisti un sociālisti. Vairāki ebreji bija pilsētas valdes locekļi.

Varakļānu ebreji nodarbojās galvenokārt ar sīktirdniecību un amatniecību. Vairāki ebreju tirgotāji sīkākās rūpniecības preces izvadāja zirgu pajūgos pa sādžām. Katram ebreju tirgotājam bija savs tirdzniecības maršruts, kur viņš bija gaidīts viesis ne tikai ar precēm, bet arī ar jaunākajām ziņām. Lielākā daļa ebreju dzīvoja savās privātmājās un apstrādāja nelielus zemes gabalus. Starp ebrejiem un latviešiem nebija nekādu strīdu un ķildu. Varakļānos darbojās trīs sinagogas, kur rabīna pienākumus pildīja Jakovs Hakohens Grodskis.

1935.gadā no 1661 pilsētas iedzīvotāja ebreji bijuši 952 (58%). Varakļānos bija visaugstākais ebreju tautības iedzīvotāju īpatsvars tā laikā Latvijā. 1940.gadā, nodibinoties padomju varai, nacionalizēja arī ebreju īpašumus un slēdza viņu sabiedris-

kās organizācijas. Sākoties Otrajam pasaules karam, vairāki simti ebreju paguva aizbraukt uz Krievijas vidieni, bet daļu iesauca Sarkanajā armijā. 1941.gada vasarā, kad Varakļānos ienāca vācu karaspēks, ebrejus iesaistīja spaidu darbos, uz apģērbiem liekot sešstūrainu zvaigzni. Drīz vien vācieši visus pilsētas ebrejus sapulcināja pie tirgus laukuma esošās krogus mājas iežogotajā pagalmā un 4.augusta pēcpusdienā aizdzina uz ebreju kapiem, kur viņus nošāva. Pavisam nošāva 540 ebrejus, zidaiņus un sirmgalvjus ieskaitot. Lai glābtu ebrejus no nošaušanas, vairāki latvieši apprecējās ar ebreju meitenēm, kuras pārgāja kristietībā un laulību ceremonija notika katoļu baznīcā. Kad 1944.gada 2.augustā Varakļānos ieņēma Sarkanā armija, ebreju tur vairs nebija. Taču ebreji pamazām sāka atgriezties no Krievijas. Holokausta upuru piemiņai Varakļānos pie ebreju kapsētas ir uzcelts piemineklis, un katru gadu 4.augustā pie tā notiek piemiņas saieti un dievkalpojumi.

2. Pirmdiena, 6.novembris

Vārdadienu svin: Leo, Leonards, Leonarda, Leons, Linards

LTV1

5.20 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.	6.00 "Latvijas valsts himna".	6.03 "Vides fakts". Atk.	6.30 "Rīta <i>Panorāma</i> ".	8.35 "Mīlas viesulis 18". Serāls.	9.30 "Sēšas māšas". Serāls.	10.30 "Mīna Setembre 2". Serāls.	11.30 "Apslēptie dārgumi". Pasaku filma.	13.05 "Pasauls panorāmā". Raid. par ārpolitiku. Atk.	13.35 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.	14.15 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.	15.15 "Krustpunktā".	16.10 "Sēšas māšas". Serāls.	17.10 "Mīlas viesulis 18". Serāls.	18.00 "Dienas ziņas".	18.55 "Aizlēgtais paņēmiens".	20.00 "Panorāma".	20.37 "Šodienas jāūtājums".	21.10 "V.I.P. – Veiksme: Intuīcija. Prāts".	21.55 "Sporta studija".	22.40 "Nakts ziņas".	22.55 "Kultūrdeva". Atk.	23.50 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.	0.30 "1.1. Aktuāla intervija". Atk.	1.20 " <i>De facto</i> ". Atk.	1.55 "Melu laboratorija". Atk.	2.50 "Kas notiek Latvijā?". Atk.	4.20 "Sporta studija". Atk.
---	-------------------------------	--------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	----------------------------------	--	--	-------------------------------------	-------------------------------------	----------------------	------------------------------	------------------------------------	-----------------------	-------------------------------	-------------------	-----------------------------	---	-------------------------	----------------------	--------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	-----------------------------

Austrālija, zelts". Dok. filmu cikls.	17.10 "Sasulsi planēta 2". Dok. daudzseriņu filma.	18.05 "Policijas ierēknis 31 2". Detektīvseriāls.	19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".	19.30 "Dosiņnes ceļojumā Panamā". Dok. filmu cikls.	19.45 "Dosiņnes ceļojumā Ekvadora, Miso". Dok. filmu cikls.	20.00 "Dosiņnes ceļojumā Ekvadora, zelta dru-dzis". Dok. filmu cikls.	20.15 "Aizraujošie vilcenu mašīnūti". Dok. filmu cikls.	21.15 "Metodoka noslēpumi 10". Detektīvseriāls.	22.00 "Midsomeres slepkavības 10". Detektīvseriāls.	23.35 "Pasules meistarsacīšu atlases spēle rokasbumbā". Atk.	1.40 "Labākais no <i>Europamaxx. Deutsche Welle</i> žurnāls".	2.10 "LV jaunatklāšanas raidījums <i>Te!</i> ". Atk.	3.05 "Asteļgas". Atk.	3.50 "Pa starumel. Rūja". Atk.	4.50 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.
---------------------------------------	--	---	------------------------------------	---	---	---	---	---	---	--	---	--	-----------------------	--------------------------------	------------------------------------

TV3

5.00 "Animācijas seriāls. "Goldberģi 4".	6.25 "900 sekundes".	8.45 "Teta nedēnas 5". Realitātes šovs.	9.45 "Izgaršo Latviju 9". Kulnārijas raidījums.	10.20 "Komisārs Aleks 5". Serāls.	11.20 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.	12.50 "Milestība bez receptes". Iepazīšanās šovs.	13.50 "Izdzīvotāji 40". Realitātes šovs.	14.55 "Izmekletājs Magnūms". Serāls.	15.55 "Iesācēji 2". Serāls.	17.00 "Zlioni studijā 3". Sarunu šovs.	18.00 "TV3 ziņas šūnā".	18.10 "Šētu gaidījāt? 2". Kulnārijas raidījums.	19.10 "Bez tabu".	20.00 "TV3 ziņas".	20.40 "Depunktā 13".	21.10 "Nemleite. Nolemte 6". Serāls.	21.45 "Saimnieks mekle sievu 7". Realitātes šovs.
--	----------------------	---	---	-----------------------------------	--	---	--	--------------------------------------	-----------------------------	--	-------------------------	---	-------------------	--------------------	----------------------	--------------------------------------	---

22.50 "Drosmīgie". Serāls.	23.50 "Autoziņas 14". Latvijas raidījums.	0.20 "Sargi". Dok. seriāls.	0.55 "Nēka personīga". Atk.	1.40 "Nodvējš". Serāls.	3.00 "Ugunsgrēks 13". Serāls.	5.00 "Viņas melo labāk 5". Serāls.	5.30 "Ticīgo uzvaras balsis". Kristīgā programma.	6.00 "Dzadas svetku rokaspgrā-mata 5". Kulnārijas raidījums.	6.30 "Salauzā". Serāls.	7.30 "Mani mīļie meli". Serāls.	8.30 "Mani remonta noteikumi 8". Realitātes šovs.	10.00 "Ugunsgrēks 8". Serāls.	11.50 "Laiks iemīlēties". Iepazīšanās šovs.	12.55 "Edi Kusīst! Baudī! 2". Izklaidējošs raid.	14.00 "Grejas anatomija 16". Serāls.	16.00 "Sievietes spēks". Serāls.	17.00 "Liktēja skartie". Serāls.	19.00 "Tiesu medīķe". Serāls.	21.00 "Dzeinas Ostīnas grāmā-tu klubs". Drāma.	23.20 "Svežemniece 5". Serāls.	0.35 "Melna/balta dzīve". Serāls.	1.35 "Biznesa attīstība 3".	2.05 "Liktēja skartie". Serāls.	4.25 "Viņas melo labāk 5". Serāls.	6.00 "Preses klubs". Atk.	7.30 "Dzīvīte". Atk.	8.00 "Laimīgs un vesels". Atk.	8.30 "Radio <i>Svoboda</i> : par mi 5". Realitātes seriāls.	12.50 "Milestība bez receptes". Iepazīšanās šovs.	13.50 "Izdzīvotāji 40". Realitātes šovs.	14.00 "Radio <i>Svoboda</i> : par svarīgo Krievijā un pasaulē". Atk.	9.30 "Dienas personība".	10.00 "Nedēļa P.S.". Atk.	11.00 "Nacionālo interešu klubs". Atk.	12.00 "Meli un fakts". Atk.	12.30 "Dienas personība". Atk.	13.00 "Dr. Apīnis".	14.00 "Radio <i>Svoboda</i> : par svarīgo Krievijā un pasaulē". Atk.	15.00 "Melī un fakts". Atk.	15.30 "Stopkadri kopā ar Ammandu Puči". Atk.	16.00 "Dienas personība". Atk.	16.30 "Ziņu <i>Top</i> ".	17.00 "Preses klubs".	18.30 "Uz līnijas".	19.00 "Aktuālais par kara-darbību Ukrainā".
----------------------------	---	-----------------------------	-----------------------------	-------------------------	-------------------------------	------------------------------------	---	--	-------------------------	---------------------------------	---	-------------------------------	---	--	--------------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	-------------------------------	--	--------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------	----------------------	--------------------------------	---	---	--	--	--------------------------	---------------------------	--	-----------------------------	--------------------------------	---------------------	--	-----------------------------	--	--------------------------------	---------------------------	-----------------------	---------------------	---

TV3 Life

20.00 "Vēlāis ar Streipū".	20.30 "Dzīvīte".	21.00 "Kārtības rullis".	22.30 "Vēlāis ar Streipū". Atk.	23.00 "Preses klubs". Atk.	0.30 "Aktuālais par karadar-bību Ukrainā". Atk.	1.30 "Radio <i>Svoboda</i> : par svarīgo Krievijā un pasaulē". Atk.	2.30 "Preses klubs". Atk.	4.00 "Uz līnijas". Atk.	4.30 "Ziņu <i>Top</i> ". Atk.	5.00 "Aktuālais par karadar-bību Ukrainā". Atk.
----------------------------	------------------	--------------------------	---------------------------------	----------------------------	---	---	---------------------------	-------------------------	-------------------------------	---

ReTV

5.00 "Nedēļa Latvijā". Atk.	5.30 "Zaļā gaisma".	6.00 "Labbdien! Mēs no Ukrainas".	7.00 "Ceļot bez robežām 3".	7.30 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads". Atk.	8.00 "Kāpēc?". Atk.	9.00 "Skats no Ventspils".	9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".	10.00 "Apspēriens izaugsmei".	10.30 "Pābas spēks".	11.00 "Limbāžu novads rada un dara".	11.30 "Zaļā gaisma".	12.00 "Tā dzīvojam ReTV".	13.00 "Labbdien! Mēs no Ukrainas".	14.00 "Ceļot bez robežām 3".	14.30 "Latgale kara ēnā".	15.00 "ReTV ziņas trijos".	15.30 "Mēs varam – mēs darām!".	16.00 "Zaļā 360°".	16.30 "Limbāžu novads rada un dara".	17.00 "Skats no Ventspils".	17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".	18.15 "Spried ar <i>De/fi</i> ".	19.00 "ReTV ziņas septiņos".	19.15 "Mājā un sētā".	19.50 "Skats no Ventspils".	20.25 "Zaļā 360°".	21.00 "ReTV ziņas deviņos".	21.30 "Kurts Fridrihsons". Dok. filma.	23.15 "Spried ar <i>De/fi</i> ". Atk.	24.00 "ReTV ziņas". Atk.	0.30 "Skats no Ventspils".	1.00 "Mājā un sētā".	1.30 "Zaļā 360°".	2.00 "Skats no Ventspils".	2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".	3.15 "Spried ar <i>De/fi</i> ". Atk.	3.55 "Dabas spēks".	4.35 "Latvijas sakrātais matlojums".
-----------------------------	---------------------	-----------------------------------	-----------------------------	---	---------------------	----------------------------	--	-------------------------------	----------------------	--------------------------------------	----------------------	---------------------------	------------------------------------	------------------------------	---------------------------	----------------------------	---------------------------------	--------------------	--------------------------------------	-----------------------------	---	----------------------------------	------------------------------	-----------------------	-----------------------------	--------------------	-----------------------------	--	---------------------------------------	--------------------------	----------------------------	----------------------	-------------------	----------------------------	--	--------------------------------------	---------------------	--------------------------------------

Sestdiena, 11.novembris

Vārdadienu svin: Nellija, Ojārs, Rainers

LTV1

5.00 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.	6.00 "Latvijas valsts himna".	6.03 "Kas tev Es te!". Raid. bērniem.	6.30 "Animācijas seriāli".	9.00 "Lāčplēšaņa dienas vēltis dievkalpojums Doma baznīcā". Tiešr.	10.05 "Iešķi. Tīešķi 2". Raid. bērniem.	10.15 "Martins un burvju mežš". Gimenes filma.	11.35 "Baiga vasara". Vēsturiska drāma.	13.25 "Iešās Latviju saimniecē 8". Atk.	14.25 "Gudrs, vel gudrāks". Atk.	15.35 "Sasulsi planēta 2". Dok. daudzseriņu filma.	16.30 "Ielas garumā".	17.00 "Dienas ziņas".	17.15 "Acuļiecinieks".	17.30 "Hersonas Lāčplēšr". Dok. filma.	18.00 "Lāčplēša diena".	19.00 "Latvijas sirdsdziesma".	20.00 "Panorāma".	20.55 " <i>Latvijas Loto</i> izlozes".	21.10 "Lāčplēša diena. Svecīšu siena". Tiešr.	21.30 "Lāčplēšis". Z. Liepiņa un M. Zālītes rokopa.	23.35 "Dvēseļu putenis". Vēsturiska drāma.	1.50 "Kultūrdeva". Atk.	2.45 "Brīvās Latvijas dziesmas". Atk.	3.40 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.	4.40 "Nacionālie dārgumi. 100 g kultūras". Atk.
------------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------	----------------------------	--	---	--	---	---	----------------------------------	--	-----------------------	-----------------------	------------------------	--	-------------------------	--------------------------------	-------------------	--	---	---	--	-------------------------	---------------------------------------	------------------------------------	---

LTV7

5.00 "Kēpa uz sirds". Atk.	5.30 "Ceturta studija". Atk.	6.00 "Latvijas valsts himna".	6.02 "Ceturta studija". Atk.	7.30 "Acuļiecinieks". Atk.	7.50 "Clīveķportret. <i>Inside Out</i> ". Atk.	8.10 "V.I.P. – Veiksme: Intuīcija. Prāts". Atk.	8.55 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.	9.35 "Jans Karols. Hodkevičs: trimumā ceļš". Dok. filmu cikls.	10.30 "Akmens un šķembas. Filmas arheoloģija". Dok. filma.	11.20 "Akmens un šķembas". Drāma.	12.45 "Latvijas futbola virslīga".
----------------------------	------------------------------	-------------------------------	------------------------------	----------------------------	--	---	------------------------------------	--	--	-----------------------------------	------------------------------------

Tiešraide.	15.05 "Asteļgas". Atk.	15.20 "Paši skaistākie vārdi". M.Zālītes jubilejas koncerts.	17.40 "Savējš. Mūsos pašos". Satversmes simtgades un Valsts prezidenta Insti-tūcijas simtgades koncerts. Atk.	19.10 "Džimlai rūdi rallallā!". Latvijas traģikomēdija.	21.00 "Astoņas zvāgznes". Dok. filma.	22.45 "Manas tautas Ikteņdziesmas". Atk.	0.45 "Div. diņņas". Atk.	2.10 "Latgales pilsetu stāsti: nezināmais par zināmo". Atk.	2.40 "Sporta studija. Aizkulises". Atk.	3.40 "Daudz laimes, jubilār!" Atk.	4.20 "V.I.P. – Veiksme: Intuīcija. Prāts". Atk.
------------	------------------------	--	---	---	---------------------------------------	--	--------------------------	---	---	------------------------------------	---

TV3

5.00 "Šērpavāru cīņas: juniori 2". Kulnārijas šovs.	6.00 "Animācijas seriāli".	9.00 "Skaisto darzu noslēpumi". Dok. seriāls.	10.00 "Mīļiļi apvienojas". Anim. filma.	11.55 "Jauņā sugā". Anim. filma.	12.05 "Manas mājas ar <i>KEA</i> 9". TV šovs.	12.40 "X faktors 5". Muzikāls šovs. Atk.	15.25 "Lēgo meistari 3". TV šovs.	16.25 "Lāčplēšis". Z. Liepiņa un M. Zālītes rokopa.	19.10 "Manas mājas ar <i>KEA</i> 9". TV šovs.	19.45 "No ziedojuma līdz smaidam". <i>Eiģģģi pār Latviju</i> stāsti.	20.00 "TV3 ziņas sestdienā".	20.40 "Nīu, nopienī?".	21.15 "Latvijas mūzikas lielais koncerts 2".	0.15 "Nāmeļa grezdens". Vēsturiska drāma.	2.25 "Dejo ar zvaigznī!". TV šovs.
---	----------------------------	---	---	----------------------------------	---	--	-----------------------------------	---	---	--	------------------------------	------------------------	--	---	------------------------------------

Izklaidējošs raid.	9.00 "Džeimija receptes ikdienas maītrēm". Kulnārijas raidījums.	9.30 "Restauratoru darbnīca 2". Realitātes šovs.	10.30 "Gimenes recepte". Kulnārijas raidījums.	11.05 "Otrā meita". Melodrama.	13.10 "Nonāvēti ziemeļos. Zīvers un navējošais tīrkūzs". Detektīvfīlma.	15.15 "Salds kā ķļavu sirups". Romantiska komēdija.	17.15 "Izmeķlē Derovas. Pīterāļjumu kopums". Detektīvfīlma.	19.10 "Kozannunde pīļčere. Mīla un citi dārgumi". Melodrama.	21.00 "Pīrmais randīņš 9". Realitātes šovs.	22.10 "Sēkss un liepīlīseta 2". Komēdija.	1.10 "Kāzu gads". Komēdija.	3.00 "Baltazars 3". Serāls.	4.15 "Džeimija receptes ikdienas maītrēm". Kulnārijas raid.	6.00 "Preses klubs". Atk.	7.30 "Kur tas suns apraktis?". Atk.	8.30 "Aktuālais par karadar-bību Ukrainā". Atk.	9.30 "Šērpavars. Uz līnijas". Atk.	10.00 "Izstāsti Latvijā!".	10.30 "Uz līnijas". Atk.	11.00 "Apspēriens izaugsmei".	11.30 "Šērpavars. Uz līnijas". Atk.	12.00 "Aktuālais par karadar-bību Ukrainā". Atk.	13.00 "Preses klubs". Atk.	14.30 "Vēlāis ar Streipū". Atk.	15.00 "Nedēļa P.S.". Atk.	16.00 "Dienas personība". Atk.	16.30 "Gamatu kods".	17.00 "Meli un fakts". Atk.	17.30 "Aktuālītātes".	18.00 "Brāļi kapos godīna Latvijas brīvības cīniāņū".	19.00 "Par karu Ukrainā ko-pā ar Igoru Raļevu".	20.00 "Digituvi".	21.00 "Latvijas labums". Atk.	22.00 "Dzīvīte".	22.30 "Par karu Ukrainā ko-pā ar Igoru Raļevu". Atk.	23.30 "Uz līnijas". Atk.
--------------------	--	--	--	--------------------------------	---	---	---	--	---	---	-----------------------------	-----------------------------	---	---------------------------	-------------------------------------	---	------------------------------------	----------------------------	--------------------------	-------------------------------	-------------------------------------	--	----------------------------	---------------------------------	---------------------------	--------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------	---	---	-------------------	-------------------------------	------------------	--	--------------------------

ReTV

24.00 "Preses klubs". Atk.	1.30 "Dr. Apīnis". Atk.	2.30 "Preses klubs". Atk.	4.00 "Globuss". Atk.	5.00 "Dr. Apīnis". Atk.	5.10 "Zaļā 360°".	6.00 "Galdam ciemos!".	8.30 "Česu novads – izcīla vieta dzīvei!".	9.00 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads".	9.30 "Ceļot bez robežām 3".	10.00 "Zaļā 360°".	11.00 "Tavs muzikāls avots".	11.50 "Mārtiņa Brauna piemiņas koncerts".	13.50 "Kurts Fridrihsons". Dok. filma.	15.30 "Skats no Ventspils".	16.00 "Clīveķi darbi, tradīcijas Lēļaskurzemē".	16.30 "Apspēriens izaugsmei".	17.00 "Dzīvīte".	17.30 "Par Liepāju un liepāniekiem".	18.00 "Laimīgs un vesels".	18.30 "Vertīģi zināt".	19.00 "Lāčplēša diena".	20.00 "Meža stāsti".	20.30 "Zīņkāņģģis Čēkurs 2".	21.00 "Nedēļa Latvijā".	21.30 "Latvijas stāsti".	22.00 "Taisēts Latgolā".	24.00 "Nedēļa Latvijā". Atk.	0.30 "Vertīģi zināt".	1.00 "Tā dzīvojam ReTV".	1.50 "Eīterīkartē".
----------------------------	-------------------------	---------------------------	----------------------	-------------------------	-------------------	------------------------	--	--	-----------------------------	--------------------	------------------------------	---	--	-----------------------------	---	-------------------------------	------------------	--------------------------------------	----------------------------	------------------------	-------------------------	----------------------	------------------------------	-------------------------	--------------------------	--------------------------	------------------------------	-----------------------	--------------------------	---------------------

Saviesģģa pasākuma viesģģi vaiģģā blakussēģģētāģģim:

– Vai tģģk jģģs nesat no Daugavpīļģģ?

Blakussēģģētāģģis:

– Nē.

Viesģģis:

– Un nesat pazģģnis manu vecmāģģģģģu Bro-nģģslavģģ?

Blakussēģģētāģģis:

– Tāģģē, ka jģģs stāģģtāt anekģģdotes, kurģģas no vģģnas dzģģrdģģģu pģģms pģģedesmģģģģ gadiem!

LTV 1

16.50 "Dosimies ceļojumā! Filipīnas, Spānijas mantojums". Dok. filmu cikls.
 17.05 "Globalizācija un mēs. *Deutsche Welle* žurnāls".
 17.35 "Ražots Vācijā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 18.05 "Policijas iecirknis 31". Detektīvseriāls.
 19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
 19.30 "Dosimies ceļojumā! Florida, Hērstona". Dok. filmu cikls.
 19.45 "Dosimies ceļojumā! Kalkuta". Dok. filmu cikls.
 20.00 "Dosimies ceļojumā! Lasvegas, Tompsons".
 20.15 "Aizraujošie vilcienu maršruti 2". Dok. filmu cikls.
 21.15 "Mērdoka noslēpumi 10". Detektīvseriāls.
 22.00 "Dvēseļu putenis". Vēsturiska drāma.
 0.05 "Nakts, kad Logans pamodās". Seriāls.
 1.10 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Atk.
 3.20 "LV jaunatklāšanas raidījums *Tē!*". Atk.
 4.15 "Sporta studija". Atk.

TV 3

5.00 "Animācijas seriāls".
 5.15 "Zebra 7".
 5.30 "Goldbergi 5". Komēdijseriāls.
 6.25 "900 sekundes".
 8.45 "Šefu gaidījāt? 2". Kulinārijas raidījums.
 9.45 "Nemilēte. Nolemte 6". Seriāls.
 10.20 "Komisārs Aleks 5". Seriāls.
 11.20 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.
 12.50 "Dubaijas lidostas neparastā ikdiena". Dok. seriāls.
 13.50 "Izdzīvotāji 40". Realitātes seriāls.
 14.55 "Izmeklētājs Magnums". Seriāls.
 15.55 "Iesācēji 2". Seriāls.
 18.00 "TV3 ziņas īsumā".
 18.10 "Ēd! Kusties! Baudi! 2". Izklaidējošs raidījums.
 19.10 "Bez tabu!".
 20.00 "TV3 ziņas".
 20.45 "Degpunktā 13".
 21.15 "Mīni pa trim! 5". TV spēle.
 23.10 "Mednieks un ledus karalienē". Piedz. filma.
 1.15 "Valerijans un tūkstoš planētu pilseta". Fantastikas Dok. filmu cikls.

LTV 1

23.00 "Preses klubs". Atk.
 0.30 "Nedēļa. P.S.". Atk.
 1.30 "Globuss". Atk.
 2.30 "Preses klubs". Atk.
 4.00 "Dr. Apimis". Atk.
 5.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.

ReTV

5.00 "ReTV ziņas". Atk.
 5.30 "Ēdienkarte".
 6.25 "Maksšēšanas noslēpumi".
 6.50 "Maksšēre kopā ar Olti!".
 7.15 "Uz meža takas".
 7.45 "Latvijas sakrālais mantojums".
 8.15 "Spried ar *Deffi*". Atk.
 9.00 "Skats no Ventspils".
 9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
 10.15 "Latvijas stāsti".
 10.50 "Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".
 11.25 "Maksšēšanas noslēpumi".
 12.00 "Ēdienkarte".
 13.00 "Maksšēre kopā ar Olti!".
 13.30 "Latvijas sakrālais mantojums".
 14.00 "Uz meža takas".
 15.30 "Āzija 360".
 16.30 "Cilvēki, darbi, tradīcijas Lejaskurzemē".
 17.00 "Skats no Ventspils".
 17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
 18.00 "Kāpēc?".
 19.00 "ReTV ziņas septiņos".
 19.15 "Mēs varam – mēs darām!".
 19.50 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads".
 20.25 "Zaļā gaisma".
 21.00 "ReTV ziņas deviņos".
 21.30 "Ceļot bez robežām 3".
 22.05 "Tavs mūzikas avots".
 23.00 "Kāpēc?". Atk.
 24.00 "ReTV ziņas". Atk.
 0.30 "Tīkšanās vieta. Valmieras novads".
 1.00 "Personības kods".

TV24

6.00 "Preses klubs". Atk.
 7.30 "Izstāsti Latvijai!". Atk.
 8.00 "Ziņu Top". Atk.
 8.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
 9.30 "Dienas personība".
 10.00 "Uz līnijās". Atk.
 10.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.
 11.00 "Globuss". Atk.
 12.00 "Dienas personība". Atk.
 12.30 "Uz līnijās". Atk.
 13.00 "Preses klubs". Atk.
 14.30 "Latvijas labums".
 15.30 "Uz līnijās". Atk.
 16.00 "Dienas personība". Atk.
 16.30 "Ziņu Top". Atk.
 17.00 "Preses klubs".
 18.30 "Uz līnijās".
 19.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.
 20.00 "Vēlais ar Streipu".
 20.30 "Ziņu Top". Atk.
 21.00 "Nedēļa. P.S".
 22.00 "Uz līnijās". Atk.
 22.30 "Vēlais ar Streipu". Atk.

LTV 1

5.05 "Aizliegtais panēmiens". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.02 "Ķēpa uz sirds". Atk.
 6.30 "Rīta *Panorāma*".
 8.35 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
 9.30 "Sešas māsas". Seriāls.
 10.30 "Tavās rokās". Seriāls.
 11.25 "Sarkangalvīte un vilks". Pasaku filma.
 12.25 "Lielās patiesības". Atk.
 12.55 "Aculecinieks". Atk.
 13.15 "Sporta studija". Atk.
 14.00 "Kultūrdeva". Atk.
 14.55 "Šodienas jautājums". Atk.
 15.15 "Krustpunktā".
 16.10 "Sešas māsas". Seriāls.
 17.10 "Mīlas viesulis 18". Seriāls.
 18.00 "Dienas ziņas".
 18.56 "Ceturttā studija".
 19.30 "Province".
 20.00 "Panorāma".
 20.37 "Šodienas jautājums".
 21.10 "1:1". Aktuālā intervija.
 22.00 "1960.gada meitenes". Dok. filma.
 23.15 "Nakts ziņas".
 23.30 "Pazuduši ledājos". Drāma.
 1.10 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
 1.55 "Enija Hola". Romantiska komēdija.
 3.25 "Teklauses *Dvēseļu puteni!*". Atk.
 3.50 "1000 jūdzes Kambodžā".
 4.20 "1:1". Aktuālā intervija. Atk.

LTV 7

5.30 "Province". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
 6.30 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 7.00 "Likteņa lidumnieki. Nārbuļu dēļi". 35.sērija.
 7.55 "LV jaunatklāšanas raidījums *Tē!*". Atk.
 8.50 "Aizliegtais panēmiens". Atk.
 9.50 "Aculecinieks". Atk.
 10.10 "Spēlmaņu cilts".
 11.30 "Zaļgalvis". Atk.
 11.45 "Personība. 100g kultūras". Atk.
 12.40 "Mīna Setembre 2". Seriāls.
 13.40 "Latvijas kausa izcīņas futbolā fināls". Atk.
 15.45 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 16.15 "Dosimies ceļojumā! Pana-ma". Dok. filmu cikls.
 16.30 "Dosimies ceļojumā!

19.10 "Bez tabu".
 20.00 "TV3 ziņas".
 20.45 "Degpunktā 13".
 21.10 "Nemilēte. Nolemte 6". Seriāls.
 21.45 "Apsūdzēti mīlestībā". Seriāls.
 22.50 "Spōjē prāti 3". Detektīvseriāls.
 24.00 "*Mastes&Commander*. Uz pasaules malu". Piedz. filma.
 2.40 "Elenas spēle 3". TV šovs.
 3.35 "Zilonis studijā 3". Sarunu šovs.

TV3 Life

5.00 "Viņas melo labāk 5". Seriāls.
 5.30 "Tīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.
 6.00 "Dzadas svētku rokaspriekšmāts 5". Kulinārijas raidījums.
 7.45 "Mājā un sētā".
 8.15 "Spried ar *Deffi*". Atk.
 9.00 "Skats no Ventspils".
 9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
 10.15 "Maksšēre kopā Olti!".
 10.50 "Skats no Ventspils".
 11.25 "Āzija 360".
 12.00 "Ēdienkarte".
 13.00 "Ritms, kas vieno".
 13.30 "Mājā un sētā".
 14.00 "Rezervēts 2".
 14.00 "Rezervēts 2".
 15.00 "ReTV ziņas septiņos".
 15.30 "Laimīgs un vesels".
 16.00 "Āzija 360".
 16.30 "Skats no Ventspils".
 17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
 18.15 "Spried ar *Deffi*".
 19.00 "ReTV ziņas septiņos".
 19.15 "Manas jaunās mājas – Latgale".
 19.50 "Cēsu novads – izcila vieta dzīvei!"
 20.25 "Meža stāsti".
 21.00 "ReTV ziņas deviņos".
 21.30 "Latvijas stāsti".
 22.40 "Pāreja".
 23.15 "Vērtīgi zināt".
 23.45 "Spried ar *Deffi*". Atk.
 0.30 "Cēsu novads – izcila vieta dzīvei!"
 1.00 "Manas jaunās mājas – Latgale".
 1.30 "Meža stāsti".
 2.00 "Skats no Ventspils".
 2.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".
 3.15 "Spried ar *Deffi*". Atk.
 3.55 "Āzija 360".
 4.15 "Mājā un sētā".
 4.35 "Ritms, kas vieno".

LTV 7

5.00 "Zemes stāsti". Atk.
 5.30 "Ceturttā studija". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
 6.30 "Labākais no *Euromaxx*. *Deutsche Welle* žurnāls".
 7.00 "Likteņa lidumnieki. Mantinieki". 38.sērija.
 7.55 "LV jaunatklāšanas raidījums *Tē!*". Atk.
 8.50 "Ceturttā studija". Atk.
 9.20 "Ķēpa uz sirds". Atk.
 9.50 "V.I.P. – Veiksme. Intuīcija. Prāts". Atk.
 10.30 "Daudz laimes, jubilar!"
 Atk.
 11.10 "Spēlmaņu cilts". Atk.
 12.25 "Personība. 100g kultūras". Atk.
 13.15 "Tavās rokās". Seriāls.
 14.15 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Atk.
 15.50 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
 16.20 "Dosimies ceļojumā! Puertoriko, taino". Dok. filmu cikls.
 16.35 "Dosimies ceļojumā! Filipīnas, cukura baroni". Dok. filmu cikls.

16.50 "Dosimies ceļojumā! Filipīnas, Spānijas mantojums". Dok. filmu cikls.
 17.05 "Globalizācija un mēs. *Deutsche Welle* žurnāls".
 17.35 "Ražots Vācijā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 18.05 "Policijas iecirknis 31". Detektīvseriāls.
 19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".
 19.30 "Dosimies ceļojumā! Florida, Hērstona". Dok. filmu cikls.
 19.45 "Dosimies ceļojumā! Kalkuta". Dok. filmu cikls.
 20.00 "Dosimies ceļojumā! Lasvegas, Tompsons".
 20.15 "Aizraujošie vilcienu maršruti 2". Dok. filmu cikls.
 21.15 "Mērdoka noslēpumi 10". Detektīvseriāls.
 22.00 "Dvēseļu putenis". Vēsturiska drāma.
 0.05 "Nakts, kad Logans pamodās". Seriāls.
 1.10 "Pasaules kausa izcīņa biatlonā". Atk.
 3.20 "LV jaunatklāšanas raidījums *Tē!*". Atk.
 4.15 "Sporta studija". Atk.

LTV 7

5.30 "Province". Atk.
 6.00 "Latvijas valsts himna".
 6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.
 6.30 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 7.00 "Likteņa lidumnieki. Nārbuļu dēļi". 35.sērija.
 7.55 "LV jaunatklāšanas raidījums *Tē!*". Atk.
 8.50 "Aizliegtais panēmiens". Atk.
 9.50 "Aculecinieks". Atk.
 10.10 "Spēlmaņu cilts".
 11.30 "Zaļgalvis". Atk.
 11.45 "Personība. 100g kultūras". Atk.
 12.40 "Mīna Setembre 2". Seriāls.
 13.40 "Latvijas kausa izcīņas futbolā fināls". Atk.
 15.45 "Vienmēr formā. *Deutsche Welle* žurnāls".
 16.15 "Dosimies ceļojumā! Pana-ma". Dok. filmu cikls.
 16.30 "Dosimies ceļojumā!

Apdrošināšanas aģents pierunā klientu noslēgt apdrošināšanas līgumu:
 – **Salauzīsiet pirkstu, sapņemstiet 100 eiro. Salauzīsiet kāju – 300. Nu, bet ja jums palaimēsies lauzt spraudu, jūs kļūsiet stāvus bagāts!**

Trešdiena, 8.novembris

LTV 1			
5.05 "Čiadaī latviskās". Atk.			
6.00 "Latvijas valsts himna".			
6.02 "Ceturta studija". Atk.			
6.30 "Rīta <i>Panorāma</i> ".			
8.35 "Mīlas viesulis 18". Serāls.			
9.30 "Sešas māšas". Serāls.			
10.30 "Tavas rokās". Serāls.			
11.30 "Sapņu kuģis. Zviedrija". Melodrama.			
13.00 "Vides fakti". Atk.			
13.35 "Kultūršoks". Atk.			
13.50 "Iekodēsi". Atk.			
14.20 " <i>De facto</i> ". Atk.			
14.55 "Šodienas ļautājums". Atk.			
15.15 "Krustpunktā".			
16.10 "Sešas māšas". Serāls.			
17.10 "Mīlas viesulis 18". Serāls.			
18.00 "Dienas ziņas".			
18.56 "Ceturta studija".			
19.30 "Pasauls panorāmā". Raidījums par ārpolitiku.			
20.00 "Panorāma".			
20.37 "Šodienas ļautājums".			
21.05 " <i>Latvijas Loto</i> izlozes".			
21.15 "Kas notiek Latvijā?".			
22.45 "Ielās patiesības". Atk.			
23.15 "Nakts ziņas".			
23.30 " <i>De facto</i> ". Atk.			
0.05 "Iekodēsi". Atk.			
0.35 "Atzliegtais paņēmiens". Atk.			
1.35 "Pasauls panorāmā". Raidījums par ārpolitiku.			
2.05 "Klase". Atk.			
2.30 "Es, karā aizdedams". Atk.			
LTV 7			
5.00 "Atzliegtais paņēmiens". Atk.			
6.00 "Latvijas valsts himna".			
6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.			
6.30 "Projekts <i>Nākotne. Deutsche Welle</i> žurnāls".			
7.00 "Liktne Īdumnieki. Nār-buju dēļ". 36.sērija.			
7.55 "LV jaunatklāšanas raidījums <i>Te!</i> ". Atk.			
8.50 "Ceturta studija". Atk.			
9.20 "Globalizācija un mēs. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls".			
9.50 "Razots Vaciņa. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls".			
10.20 "Spēlmaņu cikls". Atk.			
11.50 "Zalgavīsi". Atk.			
12.05 "Persona".			
100g kultūras". Atk.			
13.00 "Tavas rokās". Serāls.			
13.55 "Latvijas futbola virslīga". Atk.			
16.00 "Eiropa fokusā. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls".			
16.30 "Dostimies ceļojumā! Kalifornija, Šteinbeks". Dok. filmu cikls.			
16.45 "Dostimies ceļojumā! Kuba, kafija". Dok. filmu			
17.00 "Dostimies ceļojumā! Haiti dumpis". Dok. filmu cikls.			
17.15 "Džordžas Klārks. Apvīe-notas Karalietes arhitekta".			
18.05 "Policijas iecirknis 31 2". Detektīvsēriāls.			
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".			
19.30 "Dostimies ceļojumā! Šrilanka, Anuradhapura". Dok. filmu cikls.			
19.45 "Dostimies ceļojumā! Panamas kanāls". Dok. filmu cikls.			
20.00 "Dostimies ceļojumā! Kongo, Konrāds". Dok. filmu cikls.			
20.15 "Aizraujošie vīlcienu maršruti 2". Dok. filmu cikls.			
21.15 "Mēroka noslēpumi 10". Detektīvsēriāls.			
22.00 "Sporta studija. Atzklīses".			
23.00 "Brokervenda 9". Detektīvsēriāls.			
0.35 "Pasauls kausa izcīņa biatlona". Atk.			
2.40 "Eiropa fokusā. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls".			
3.10 "LV jaunatklāšanas raidījums <i>Te!</i> ". Atk.			
4.05 "Momentuzņēmums". Atk.			
4.50 "V.I.P. – Veiksme: Intuīcija. Prāts". Atk.			
LTV 3			
5.00 "Animācijas seriāls".			
5.30 "Goldbergi 4". Komēdijseriāls.			
6.25 "900 sekundes".			
8.45 "Šētu gaidītā? 2". Kulinārijas raidījums.			
9.45 "Nemīlēte. Nolemte 6". Serāls.			
10.20 "Komisārs Aleks 5". Serāls.			
11.20 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.			
12.50 "Dubaijas lidostas neparastā ikdienā". Dok. seriāls.			
13.50 "Spēlmaņu cikls".			
14.55 "Izdzīvotāji 40". Realitātes šovs.			
15.55 "Izmeklētājs Magnums". Serāls.			
17.00 "Iesaceļi 2". Serāls.			
17.00 "Zionis studijā 3". Sarunu šovs.			
18.00 "TV3 ziņas īsumā".			
18.10 "Šētu gaidītā? 2". Kulinārijas raidījums.			
19.10 "Bez tabu".			
20.00 "TV3 ziņas".			
20.45 "Degpunktā 13".			
21.10 "Nemīlēte. Nolemte 6".			
21.45 "Reita nedienas 5".			
22.00 "Uz līnijas". Atk.			
22.50 "Varen sareģītas lietas 2". Serāls.			
23.50 "Likumus un kārtība: organizētā noziedzība 2". Serāls.			
0.45 "Noliklava nr. 13 4". Serāls.			
2.30 "Elenas spēle 3". TV šovs.			
3.25 "Zionis studijā 3". Sarunu šovs.			
4.25 "UgunsGreks 13". Serāls.			
LTV3 Life			
5.00 "Vīnas melo labāk 5". Serāls.			
5.30 "Ticīgo uzvaras balss". Kristīgā programma.			
6.00 "Vientuļo vecāku klubīņš 2". Serāls.			
6.30 "Salauzta". Serāls.			
7.30 "Mani mīļie meli". Serāls.			
8.30 "Mani remonta noteikumi 8". Realitātes šovs.			
10.00 "UgunsGreks 8". Serāls.			
11.50 "Latīsi iemīlēti". Iepazīšanās šovs.			
12.55 "Gandriž. Ideālas vakariņas 12". Izklaidejošs raid.			
14.00 "Grejas anatomija". Serāls.			
16.00 "Sievietes spēks". Serāls.			
17.00 "Liktneņa skartie". Serāls.			
19.00 "Tiesu medīķe 2". Serāls.			
21.00 "Mīlas zveja". Romantiska komēdija.			
23.00 "Svešzēmiņe 5". Serāls.			
0.15 "Melnā/balta dzīve". Serāls.			
1.30 "Liktneņa skartie". Serāls.			
3.25 "Vīnas melo labāk 5". Serāls.			
LTV24			
6.00 "Preses klubs". Atk.			
7.30 "Aktualitātes". Atk.			
8.00 "Ziņu <i>Top</i> ". Atk.			
8.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.			
9.30 "Dienas personība".			
10.00 "Uz līnijas". Atk.			
10.30 "Vēlāis ar Streipu". Atk.			
11.00 "Kur tas suns aprakts?". Atk.			
12.00 "Sēpavārs. Uz līnijas".			
12.30 "Uz līnijas". Atk.			
13.00 "Preses klubs". Atk.			
14.30 "Vēlāis ar Streipu". Atk.			
15.00 "Kur tas suns aprakts?". Atk.			
16.00 "Dienas personība". Atk.			
16.30 "Ziņu <i>Top</i> ".			
17.00 "Tiksimies staģijā 2".			
17.00 "Preses klubs".			
18.30 "Uz līnijas".			
19.00 "Aktuālais par kara-darbību Ukrainā".			
20.00 "Vēlāis ar Streipu".			
20.30 "Sēpavārs. Uz līnijas". Atk.			
21.00 "Naudas cena".			
22.00 "Uz līnijas". Atk.			
22.30 "Vēlāis ar Streipu".			
23.00 "Preses klubs". Atk.			
0.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.			
1.30 "Globuss". Atk.			
21.00 "Uz līnijas". Atk.			
22.00 "Vēlāis ar Streipu". Atk.			
22.30 "Preses klubs". Atk.			
23.00 "Preses klubs". Atk.			
0.30 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.			
1.30 "Globuss". Atk.			
2.30 "Preses klubs". Atk.			
4.00 "Uz līnijas". Atk.			
4.30 "Ziņu <i>Top</i> ". Atk.			
5.00 "Aktuālais par karadarbību Ukrainā". Atk.			
RetTV			
5.00 "RetTV ziņas". Atk.			
5.30 "Edienkartē".			
6.25 "Tiksimies staģijā 2".			
6.50 "Personības kods".			
7.45 "Autodroms".			
8.15 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.			
9.00 "Rīdiena sākas šodien". Iepazīšanās šovs.			
9.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".			
10.15 "Latvijas stāsti".			
10.50 "Par Liepāju un liepāņiem".			
11.25 "Tiksimies staģijā 2".			
12.00 "Ēdienkartē".			
13.00 "No Piena ceļa nākuši. Sēlīja – identitāte".			
13.30 "Gaidām cemosi".			
14.00 "Personības kods".			
15.00 "RetTV ziņas trijos".			
15.30 "Pāreja".			
16.00 "Azija 360°".			
16.30 "Par Liepāju un liepāņiem".			
17.00 "Skats no Ventispiļs".			
17.15 "Reģionālās televīzijas piedāvā".			
18.15 "Spried ar <i>Deff</i> ".			
19.00 "RetTV ziņas septiņos".			
19.15 "Latvijas sakrālais mantojums".			
19.50 "Čivēki, darbi, tradīcijas Lēļaskurzemē".			
20.25 "Mākslēšanas noslēpumi".			
21.00 "RetTV ziņas deviņos".			
21.30 "Mākslēre kopā ar Olti".			
22.05 "Uz meža takas".			
22.40 "Aizmugurē".			
23.25 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.			
0.10 "RetTV ziņas". Atk.			
0.40 "Čivēki, darbi, tradīcijas Lēļaskurzemē".			
1.05 "Latvijas sakrālais mantojums".			
1.30 "Mākslēšanas noslēpumi".			
3.15 "Spried ar <i>Deff</i> ". Atk.			
3.55 "Latvijas stāsti".			
4.15 "Vertīgi zināt".			
4.35 "No Piena ceļa nākuši. Sēlīja – identitāte".			

Vārdadienu svini:
Agra, Aleksandra

Ceturtdiena, 9.novembris

Vārdadienu svini:
Teodors

LTV 1			
5.30 "Sajūtī Latvijai". Atk.			
6.00 "Latvijas valsts himna".			
6.02 "Ceturta studija". Atk.			
6.30 "Rīta <i>Panorāma</i> ".			
8.35 "Mīlas viesulis 18". Serāls.			
9.30 "Sešas māšas". Serāls.			
10.30 "Tavas rokās". Serāls.			
11.30 "Provance". Atk.			
12.00 "Atzliegtais paņēmiens". Atk.			
13.00 "1:1. Aktuāla intervija". Atk.			
13.50 "Pasauls panorāmā". Atk.			
14.25 "Lielās patiesības". Atk.			
14.55 "Šodienas ļautājums". Atk.			
15.15 "Krustpunktā".			
16.15 "Sešas māšas". Serāls.			
17.10 "Mīlas viesulis 18". Serāls.			
18.00 "Dienas ziņas".			
18.56 "Ceturta studija".			
19.30 "Uz sagni ar mazo".			
20.00 "Panorāma".			
20.37 "Šodienas ļautājums".			
21.10 "Kārtās latvju saimniecēs 8".			
22.10 "Nakts, kad Logans pamodās". Serāls.			
23.15 "Nakts ziņas".			
23.20 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.			
0.30 " <i>De facto</i> ". Atk.			
1.05 "1:1. Aktuāla intervija". Atk.			
1.55 "Sporta studija". Atk.			
2.40 "V.I.P. – Veiksme: Intuīcija. Prāts". Atk.			
3.35 "Keitija Forda. Dzīvotājam tikai vienreiz". Melodrama.			
LTV 7			
5.30 "Ceturta studija". Atk.			
6.00 "Latvijas valsts himna".			
6.03 "Zinātnes noslēpumi". Dok. filmu cikls.			
6.30 "Pie sītnes. <i>Deutsche Welle</i> žurnāls".			
7.00 "Liktne Īdumnieki. Manīniet". 37.sērija.			
7.55 "LV jaunatklāšanas raidījums <i>Te!</i> ". Atk.			
8.50 "Ceturta studija". Atk.			
9.20 "Zemes stāsti". Atk.			
9.50 "Iekodēsi". Atk.			
10.20 "Spēlmaņu cikls". Atk.			
12.05 "Persona. 100g kultūras".			
12.55 "Tavās rokās". Serāls.			
13.55 "Pasauls meistarsacīkšu atlases spēle".			
16.00 "Projekts <i>Nākotne. Deutsche Welle</i> žurnāls".			
16.30 "Dostimies ceļojumā! Šrilanka, Anuradhapura".			
16.45 "Dostimies ceļojumā! Panamas kanāls". Dok. filmu cikls.			
17.00 "Dostimies ceļojumā! Kongo, Konrāds".			
17.15 "Bija kerušas ekspedīcija: Liebrīnītiņas ziemeļi". Dok. filmu cikls.			
18.05 "Policijas iecirknis 31 2". Detektīvsēriāls.			
19.00 "Šovakar. RUS.LSM.LV ziņas".			
19.30 "Dostimies ceļojumā! Puertoriko, tālno". Dok. filmu cikls.			
19.45 "Dostimies ceļojumā! Filipīnas, cukura baroni". Dok. filmu cikls.			
20.00 "Dostimies ceļojumā! Filipīnas, Spānijas mantojums". Dok. filmu cikls.			
20.15 "Aizraujošie vīlcienu maršruti 2". Dok. filmu cikls.			
21.20 "Zaļais pieskāriens". Dok. filmu cikls.			
21.35 "Eiropas meistarsacīkšu atlases spēle basketbolā sievietēm". Treš.			
23.40 Jans Karols Hodkevīcs: trīnuma ceļš". Dok. filmu cikls.			
0.35 "1960.gada meitenes". Dok. filma.			
1.45 "Projekts <i>Nākotne. Deutsche Welle</i> žurnāls".			
2.15 "LV jaunatklāšanas raidījums <i>Te!</i> ". Atk.			
3.10 "Devīpdesmitē". Atk.			
4.05 "LTV – 60. Zelta arhīvs".			
4.30 "Iekodēsi". Atk.			
LTV 3			
5.00 "Animācijas seriāls".			
5.30 "Goldbergi 5". Komēdijseriāls.			
6.25 "900 sekundes".			
8.45 "Šētu gaidītā? 2". Kulinārijas raidījums.			
9.45 "Nemīlēte. Nolemte 6". Serāls.			
10.20 "Komisārs Aleks 5". Serāls.			
11.20 "Mani virtuves noslēpumi 5". Realitātes seriāls.			
12.50 "Dubaijas lidostas neparastā ikdienā". Dok. seriāls.			
13.50 "Izdzīvotāji 40". Realitātes šovs.			
14.55 "Izmeklētājs Magnums". Serāls.			
15.55 "Iesaceļi 2". Serāls.			
17.00 "Zionis studijā 3". Sarunu šovs.			
18.00 "TV3 ziņas īsumā".			
18.10 "Šētu gaidītā? 2". Kulinārijas raidījums.			
19.10 "Bez tabu".			
20.00 "TV3 ziņas".			
20.45 "Degpunktā 13".			
21.10 "Nemīlēte. Nolemte 6". Serāls.			
21.50 "Zebrā 7".			
22.05 "Tunelis 3". Serāls.			
23.10 "Van der Valks". Krimināltrillers.			

ēks pēc cilvēka sauc

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Saruna ar novada muzeja direktori

Vēsture vieno un māca

Viesojoties Varakļānos, iegriezāmie vietējā novada muzejā, kas kopš 1997.gada par savu mājvietu sauc skaisto Varakļānu muižas pili ar senu vēsturi. Sarunā ar muzeja direktori TERESI KORSAKU, kura to vada kopš 2000.gada, uzzinājām, ka vietējie iedzīvotāji ne vien lepojas ar saviem senčiem, bet neaizmirst arī 1941.gada 4.augusta asiņainos notikumus, kad vācu karaspēks nošāva 540 ebrejus, zidaiņus un sirmgalvjus ieskaitot.

Kāda ir sajūta, strādājot senā muižas pils ēkā? Vai ir gadījies sastapt arī kādu spoku?

– Kopš 2000.gada aptuveni trīs gadus muzejā strādāju viena – biju gan vadītāja, gan gids, gan apkopēja un kurinātāja. Man šis darbs ļoti patika. Pēc profesijas būdama māksliniece- noformētāja, uzreiz sāku izgatavot dažādus standus, veidot kolekcijas un izstādes. Būt vienai lielā, senā pili bail nebija, taču piedzīvots ir daudz kas. Sākotnēji otrais stāvs nebija apdzīvots, tā vienā galā atradās tikai dzīvoklis. Taču neapdzīvotajā austrumu spārnā nereti dzirdēju dažādas neparastas skaņas. Vienreiz, sēžot lejā, otrā stāva neapdzīvotajā pusē dzirdēju skaļu būkšķi, it kā būtu nokritis kaut kas smags. Bail nebija, gāju paskatīties, kas noticis. Taču neko neatradu. Kad muzejs sāka vairāk attīstīties un paplašinājām otrā stāva telpas, arī tad austrumu spārnā nereti saklausījām aizdomīgas skaņas. Reizēm, ejot pa muižas pils telpām, pārņēma sajūta, ka kāds seko, radot nepārvaramu vēlēšanos atskatīties. Tas bija dīvaini. Ar šo ēku saistītas dažādas leģendas un nostāsti. Ilgu laiku te atradās skola, vēlāk internāts. Vienā no naktīm kāda internāta meitene, pamodusies no tādās kā švīkstoņas, ieraudzījusi istabā ienākam gaišu meitenes tēlu, kas piegājis pie loga un pa to izlēcis. Ar šo muižu saistīta leģenda par skaisto grāfa meitu Jadvīgu, kura neprātīgi iemīlējusi grāfa Borha kučieri ar iesauku Lielais zābaks, kurš valkājis lielus, apkaltus zābakus. Šis nelaimīgās mīlestības rezultātā Jadvīga gājusi bojā. Ejot atbrīvojot istabā ieslodzīto mīļoto, bojā gāja arī Lielais zābaks, jo grāfs, uzzinājis, ka kučieris jau uzkāpis līdz meitas istabai, licis savam dzīvājam zobenam nogalināt kalpu. Zobens to izdarījis, un kučieris pie savas mīļotās kājām saļimis beigts. Savukārt grāfa meita darīja sev galu, izlecot pa logu. Jadvīga apglabāta Varakļānu parkā, un viņas kapam uzvelts liels akmens, ko esam iesaukuši par mīlestības akmeni. Tas varakļāniešiem kļuvis par tādu kā kulta vietu, kur jaunlaulātie noliek ziedus mīlestībai par godu. Bet nemirstīgais Jadvīgas tēls joprojām sastopams gan pili, gan parkā.

Strādājot tik vecā ēkā, droši vien regulāri rodas vajadzība pēc dažādiem remontdarbiem. Kā tiek galā?

– Telpās ir veikts tikai kosmētiskais remonts, jo remontēt pēc sava prāta to nemaz nedrīkstam. 1997.gadā uz pirmā stāva sienām tika atklāti unikāli 18.gadsimta sienu gleznojumi. 2003.gadā tādus atklāja arī uz otrā stāva sienām. Lēnām tos restaurējam. Pils ir ļoti bagāta ar dažādiem pārsteigumiem, jo nav saglabājušies ne pils plāni, ne fotogrāfijas, ne zīmējumi. 2013.gadā atradām Borhu dzimtas arhīvus, kas atrodas Ļvivā, Ukrainā. Dodoties pētnieciskā ekspedīcijā, no šī arhīva atveidām daudz ieskenētu un nofotografētu materiālu. Šobrīd šis arhīvs jau ir digitalizēts. Diemžēl kara dēļ pagaidām šī saite nedarbojas.

Ko apmeklētāji var apskatīt, ciemojoties muzejā?

– Jaunu, modernizētu pastāvīgo ekspozīciju “Senās godības atspulgs laikmetu griežos” par grāfu Borhu dzimtu, īpaši par 18.gadsimta ievērojamo personību grāfu Mihaelu Borhu. Ekspozīcija turpinās ar Varakļānu miesta, kas kopš 1928.gada kļuva par pilsētu, vēsturi. Viena siena šajā ekspozīcijā veltīta Varakļānu ebreju kopienai. Šajā ekspozīcijā, ko var apskatīt, izmantojot skārienjūtīgos ekrānus, ieguldīts milzīgs daudzums informācijas.

Vēsture parasti ir viens no vietējo iedzīvotāju vienojošiem faktoriem. Cik aktīvi varakļānieši interesējas par savas pilsētas vēsturi?

– Pilsētnieki visbiežāk pie mums iegriežas Leģendu naktī un Muzeju naktī, jo tā ir iespēja redzēt daudz vairāk nekā ikdienā. Ja Muzeju naktī apskatei pieejams muzeja krājums, tad Leģendu naktī var apskatīt telpas, ko ikdienā apmeklētājiem nerādām. Šogad Leģendu naktī svinēsim vēl vienu jubileju, jo jūnijā grāfam Borham būtu apritējuši 270 gadi. Šo nakti veltīsim atklājumiem, jo pili ir telpas, kas vēl nav apdzīvotas. Tie ir bēniņi un dažas telpas austrumu spārnā. Daudzi nav redzējuši arī pagrabus. Savukārt restauratore pastāstīs par atklājumiem sienu gleznojumu restaurācijas laikā. Būs arī neliels koncerts un pavakarēšana itāļu stilā, jo Borhu dzimtas saknes meklējamas Itālijā, arī pils arhitekts bija itālis.

Viena no drūmākajām Varakļānu vēstures lappusēm ir holokausta Otrā pasaules kara laikā...

– Jā. Viena ekspozīcijas daļa veltīta ebreju kopienas dzīvei Varakļānos. Tur atrodama informācija ne tikai par holokaustu, bet arī par ebreju ikdienas dzīvi, notikumiem, par viņu kultūru un cilvēkiem. Šis ekspozīcijas daļas tapšanā mūs atbalstīja ebreju kopiena. Par to esam pateicīgi ebreju tautības cilvēkiem, bijušajiem Varakļānu iedzīvotājiem, kuri dzīvo Izraēlā.

Cik svarīgi šobrīd atgādināt par holokausta notikumiem tieši tagad, kad Eiropā un nu jau arī Izraēlā plosās karš?

– Varakļānos holokausta bijis tik smags, ka šeit to atceras visu laiku. Mēs vairs negribētu piedzīvot tādu briesmu darbus. 1941.gadā vācu karaspēks, ienākot pilsētā, iznīcinājis vairāk nekā 140 ebreju ģimenes. Tie bija sirmgalvji, mātes ar bērniem, vecmāmuļas, jo spēcīgākie vīrieši karoja. Daži bija izbraukuši. Cieta tie, kuri šeit palika. 1944.gadā atkāpjoties, vācieši nodezināja vairāk nekā 70% pilsētas, kas sastāvēja no ebreju mājām. Vēstures avotos lasām, ka Varakļānos bija 114 veikali un visi pārsvarā piederēja ebrejiem.

Varbūt sadarbojaties arī ar Balvu Novada muzeju?

– Pazīstu direktori Ivetu Supi. Bijām pirmās, kas Jēkabpili apguva muzeja darbības pamatus. Tagad satiekamies tikai sapulcēs. Kovids izšķīris arī muzeja darbiniekus, jo tagad viss biežāk notiek attālināti. Pirms kāda laika ciemojāmie brīnišķīgi noorganizētajā muižnieku turnīrā Balvos. Tas bija ļoti labi organizēts, sirsniņš pasākums.

Izklausās, ka muzeja darbiniekiem ir interesants darbs...

– Jā. Esam izstrādājuši kāzu programmu “Ceļš uz titulu”, kad jaunajiem pāriem pēc dažādu uzdevumu paveikšanas piešķiram grāfu titulus. Jokojam, ka pasaulē jau ir izklīduši tik daudzi grāfi. Sniedzam arī gida pakalpojumus, tērpušies

Varakļānu ebreju kopienai veltītā ekspozīcija. Ar skārienjūtīgu ekrāna palīdzību muzeja apmeklētāji var iegūt informāciju par 20.gadsimta sākumā Varakļānos dzīvojošām ebreju ģimenēm un viņu likteņiem. Te apskatāmi arī ar roku rakstīti 1941.gada augusta sākumā nogalināto ebreju saraksti, ko muzejs saņēma no Izraēlas. T.Korsaka stāsta, ka šogad muzejā ciemojās no Izraēlas atbraukušie savulaik Varakļānos dzīvojušie ebreju mazmazmāz bērni.

18.gadsimta muižnieku tērpos. Ļoti pieprasīta, sevišķi rudenos un pavasaros, ir programma skolēniem “Cimos pie grāfa Borha Varakļānos”. Izrādām bērniem pili un izstāstām par unikālajiem sienu gleznojumiem, ejam pagrabā meklēt ieročus un arī atrodam tur loku un bultas, ar ko ļaujām pašaut. Kopā izpētām parka arhitektūru. Rikojam arī atrakciju “Upes pārvarēšana”, kas satīta ar vienu no pils leģendām. Ar skrejriteņiem dodamies apskatīt grāfa Borha celtnes pilsētas centrā, arī svētā Viktora kapelu, kur atdusas grāfu Borhu piederīgie. Skolēnu programmas ir vairākas. Piemēram, “Princeses smaidis”, kas domāta pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem. Meitenes iegērbjam princešu kleitās, izgatavojam kroņus, zēniem limējam ūsas. Izvadājam bērnus pa pili, stāstot teikas, un iesaistām rotaļā “Grāfs brauc uz Rīgu”. Bērniem ļoti patīk. Vasarās pie mums iegriežas tūristu grupas un ģimenes ar bērniem, notiek korporatīvie pasākumi. Rikojam izklaides pasākumu “Šaušana ar loku”. Kaut kā taču jāpiesaista apmeklētāji.

Ebreju atmiņas (no muzeja arhīviem)

Kā Bellas Kill ģimene meklēja iespējas emigrēt

“1988.gadā Bella kopā ar skolotāju grupu devās uz Poliju. Tur kāds no Polijas kolēģiem uzsāka sarunu par viņas dzīvi Padomju Savienībā. Pēc tam uzprasīja: “Ko tu dari Padomju Savienībā? Kāpēc neaizbrauc? Tu taču esi ebrejiete. Tev noteikti ir radnieki Izraēlā vai Amerikā, viņi var palīdzēt aizbraukt.” Aizbraukt. Ar šo domu Bella atgriezās no Polijas. Mēs sākām domāt, atcerēties, kas mums dzīvo ārzemēs. Izraēlā neviena nav, bet Amerikā?”

Bērnībā gandrīz katru vasaru meitenes uz mēnesi vai diviem brauca ciemos pie manas mātes Varakļānos. Peldējās, vizinājās ar velosipēdiem, ravēja dārzu. Savukārt Bellai patika pētīt fotogrāfijas ģimenes albumos. Bella iztaujāja vecmāmiņu par cilvēkiem, kuri tajās redzami, iegaumēja viņu vārdus un sejas. Viņa atcerējās, ka bija tur arī tantes Šprincas Viļenskas foto, kura visus mīlēja un

sūtīja skaistas dāvanas no Amerikas. Es arī viņu atcerējos, jo arī pēc kara līdz 1950.gadam no viņas reizēm pienāca paciņas un vēstules. Mēs par viņu vienmēr runājām ar lielu pateicību. Taču pēdējo vēstuli no viņas bijām saņēmuši gandrīz pirms 40 gadiem. Vai viņa vēl dzīva? Ja ir dzīva, vai mūs vēl atceras? Vēstules no Šprincas māte bija saglabājusi, bet uz tām bija adrese. Bella viņai uzrakstīja, pastāstīja, kas mēs esam, un palūdza atsaukties. Ielika tajā divas fotogrāfijas un aizsūtīja uz veco adresi Memfisā Tenesijas štatā, ASV. Sākām gaidīt. Atzišos, bez īpašām cerībām.”

P.S. Taču pēc pusgada vēstule tomēr pienāca, lai gan Šprinca jau bija mirusi, atrakstīja viņas meita Zelta. Viņa atsūtīja nepieciešamos dokumentus, kas varētu noderēt Bellas un viņas ģimenes izceļošanai uz ASV. Tomēr sākumā ģimene nolēma izceļot uz Izraēlu.

*Sākums 11.lpp.

Saruna

Esam dzīvojuši ilūzijās par mieru

Latvijas Kara muzeja vēsturnieks, grāmatas “Pagātnes nospiedumi. Varakļāņu ebreju kopiena” autors KASPARS STRODS uzskata, – šobrīd daudzās pasaules valstīs notiekošais apliecina, ka antisemitisms nav zudis. Tādēļ ir būtiski atgādināt, pie kā tas noveda Otrā pasaules kara laikā.

Kad jums radās interese par vēsturi?

– Jau pusaudža gados. Ciemojoties pie vecvecākiem “Lielstrodos”, lasīju Ērika Jēkabsona, Ulda Neiburga un citu vēsturnieku rakstus laikrakstā “Lauku Avīze”. Neatņemama brīvā laika pavadišanas sastāvdaļa bija grāmatu lasīšana. Vieni no biežāk lasītākajiem bija izdevniecības “Liesma” padomju laikos izdotie darbi par vēsturi un ģeogrāfiju. Jau pirmajos vidusskolas gados sapratu, ka turpmāko profesionālo karjeru vēlos saistīt ar vēsturi vai ģeogrāfiju.

Esat grāmatas “Pagātnes nospiedumi. Varakļāņu ebreju kopiena” autors. Kāpēc pievērsāties tieši šai tēmai?

– Ebreju vēsture manā redzeslokā nonāca bakalaura studiju laikā, kad vajadzēja izvēlēties diplomdarba tēmu. Jau bērnībā biju dzirdējis, ka pirms Otrā pasaules kara lielākā daļa pilsētas iedzīvotāju bija ebreji, respektīvi, 1935.gadā Varakļānos viņu bija vairāk nekā 900 cilvēku. Sapratu, ka šī tēma Varakļānos joprojām nav pietiekami izpētīta. Interesi vēl vairāk pastiprināja vēlme uzzināt, ko un kā vietējie iedzīvotāji atceras par ebrejiem.

Ar kādām grūtībām saskārāties, rakstot šo grāmatu?

– Grūtākais bija uzrakstīt pašu grāmatu, jo pētījuma beigās izrādījās, ka iegūts diezgan plašs materiālu klāsts. Manuprāt, visvērtīgākās bija vietējo iedzīvotāju intervijas. Tieši viņu stāsti ir šīs grāmatas pamatā. Protams, arī muzeju un Latvijas Nacionālā arhīva materiāli būtiski papildināja grāmatas saturu.

Kādas emocijas, meklējot materiālus grāmatai, jūsos raisīja dzirdētie stāsti?

– Šobrīd emocijas jau labu laiku kā *nosēdušās*. Stāsti bija dažādi. Gan interesantas un reizēm pat komiskas ikdienas dzīves situācijas, gan traģiski stāsti par ebreju iznīcināšanu nacistu īstenotā holokausta laikā. Nereti dzirdētais radija izbrīnu, sajūsmu, arī cieņu pret saviem respondentiem. Lielākā daļa interviju notika manu bakalaura studiju laikā, kad vēl tikai uzsāku šī temata izpēti. Vēlāk uz to skatījies jau nedaudz citādāk, iespējams, ar lielāku distancētību, kas pētniekam ir svarīgi.

Kurš no šiem stāstiem aizkustināja visvairāk?

– Grūti izcelt kādu konkrētu stāstu, jo katrs no tiem bija vērtīgs un savā ziņā unikāls. Ikviens no respondentiem atklāja kādu interesantu dzīves epizodi, kas būtiski papildināja Varakļāņu ebreju vēsturi. Piemēram, stāsti par vietējo latviešu/latgaliešu izpratni par ebreju kultūru, reliģiju un dažādām sadzīviskām epizodēm. Iespējams, visgrūtāk bija klausīties epizodes, kuras skāra vietējās ebreju kopienas iznīcināšanu un vietējo iedzīvotāju bezspēcību.

Kā, būdams vēsturnieks, vērtējat šī brīža notikumus Ukrainā un tagad arī Izraēlā?

– Domāju, ka karš Ukrainā pārsteidza daudzus, pat lielākos skeptiķus un tos, kuri cerēja uz šī brīža Krievijas režīma iespējamo “eiropēizāciju”. Tomēr notiekošais šokēja ar savu nežēlību un jebkādas cilvēcības zudumu. Izraēlas gadījums bija šoks. Acīmredzot arī pašai Izraēlai. Diemžēl šobrīd notiekošais daudzās pasaules valstīs apliecina, ka antisemitisms nav zudis. Tas zināmā mērā saistāms ar Otro pasaules karu. Tomēr holokausts pēc sava mēroga un nežēlības bija kaut kas neaptverams. Lai gan šobrīd notiekošais rada bažas, nedomāju ka kaut kas līdzīgs ir iespējams. Katrā gadījumā mums kā sabiedrībai jābūt modriem, jo ebreji ir neatņemama mūsu sabiedrības daļa, kas pelnījusi tādu pašu cieņu kā ikviens cits. To nedrīkst aizmirst.

Kāpēc cilvēce neko nav mācījusies no savām kļūdām?

– Nedomāju, ka nav mācījusies. Jā, mēs gribam un savā ziņā ir iespējams vilkt vēsturiskās paralēles ar šobrīd notiekošo, bet tomēr tas nav tieši tas pats. Šobrīd notiekošais apliecina, ka esam dzīvojuši zināmās ilūzijās par mieru un to, ka “Jauņuma impērija” pie pašreizējās politiskās vadības spēj mainīties. Tas varbūt vairāk attiecas tieši uz Rietumvalstīm. Arī Krievijas iebrukums Ukrainā apliecina, ka pagātnes traumas joprojām ir dzīvas, ka spējam mobilizēties un solidarizēties ar ukraiņiem. Bažas vairāk raisa tas, vai Rietumos nenotiks atslābums, jo šobrīd var manīt zināmas pazīmes, ka sabiedrība sāk *nogurt* no kara. Grūti pateikt, kas notiks tālāk, jo futūrisms nav vēsturnieka niša.

Cik svarīgi ir atgādināt par traģiskajiem notikumiem Varakļānos tieši tagad, kad Eiropā plosās karš?

– Domāju, ka šobrīd uz manā grāmatā aprakstīto var skatīties no citas perspektīvas. Tieši mazās apdzīvotās vietas bija tās, kurās ebrejus nogalināja neilgi pēc nacistu ienākšanas ne tikai Latvijas, bet arī citu Austrumeiropas valstu teritorijās. Tas vēlreiz atgādina, ka tā nav tāla pagātne, ja nepieversīsim uzmanību, šādi notikumi var atkārtoties arī mūsdienās. Manuprāt, stāstīt Varakļānu, Preiļu, Kārsavas un citu mazpilsētu ebreju vēsturi ir būtiski kā lielo – Rīgas, Daugavpils, Liepājas un citu – ebreju kopienu stāstus. Tas uz daudzām ikdienišķām lietām liek paskatīties no citas perspektīvas, pārvērtējot līdz šim zināmo.

Kaspars Strods. “Varakļāņiem un visām pilsētām, kurām pirms 95 gadiem piešķīra pilsētas statusu, novēlu neaizmirst savu pagātni un doties uz priekšu, attīstīties, kļūstot par mazu, mūsdienīgu, eiropisku Latvijas pilsētu!” novēl bijušais varakļānietis.

sētu ebreju stāstus ir tikpat būtiski kā lielo – Rīgas, Daugavpils, Liepājas un citu – ebreju kopienu stāstus. Tas uz daudzām ikdienišķām lietām liek paskatīties no citas perspektīvas, pārvērtējot līdz šim zināmo.

Vai plānojat rakstīt vēl kādu grāmatu un par ko tā būs?

– Šobrīd kopā ar vēsturnieku Agri Dzeni un domubiedriem no biedrības “Hronologeja” darbojamies pie lubānieša Aleksandra Kalniņa dienasgrāmatu izpētes. Tā ir ļoti apjomīga vēstures liecība, kurā autors apraksta savu dzīves pieredzi no 1944. gada vasaras līdz pat 1960. gadam. Ceram, ka turpmākā projekta atbalsta gadījumā to nākamgad varētu izdot arī grāmatas formātā. Strādāju arī pie promocijas darba, kas veltīts bandu darbībai Latvijā pagājušā gadsimta 20.gados.

Kādu vietu Jūsu sirdī ieņem Varakļāni?

– Tā ir mana dzimtā vieta, kur pavadīti vairāk nekā divdesmit dzīves gadi. Reizēm pat grūti konkrēti atbildēt, kas to padara par tik interesantu, bet tā noteikti ir vieta, kurā ik pa laikam vēlos atgriezties.

Secinājums

Meklē labākos risinājumus, saglabājot pozitīvismu

Varakļāņu devīze ir: “Gaišiem būt un varēt!” Tas nozīmē, ka, neskatoties uz jebkādam grūtībām, cenšamies meklēt izeju un vislabākos risinājumus, saglabājot pozitīvismu. Uzskatu, ka mums tas izdodas. Sagaidot 95.jubileju, Varakļāņiem ir daudz, ar ko lepoties. Tostarp pavisam nesen Varakļāņu novads ieguva pirmo vietu par sasniegumiem satiksmes drošības nodrošināšanā Ceļu satiksmes drošības padomes organizētajā konkursā “Ceļu satiksmes drošības pašvaldību novērtēšanas indekss 2022”. Daudzējādā ziņā šis apbalvojums iegūts, pēdējos gados veicot infrastruktūras un ceļu seguma uzlabojumus. Pozitīva attieksme dzīvē mazina arī negadījumu skaitu.

Varakļāņu iedzīvotāji ir ļoti saliedēti, cenšamies uzturēt kopības garu gan svētkos, gan ikdienā. Mūsu novads un arī pilsēta ir latviska, jo 93% iedzīvotāju pēc tautības ir latvieši. Tas arī zināmā mērā veicina saliedētību. Taču nereti iedzīvotājus saliedē tieši grūtības un izaicinājumi. Viens no šādiem izaicinājumiem bija saistīts ar neseno administratīvo teritoriālo reformu. Iespējams, no malas viss izskatījās kā iedzīvotāju sanaidošana, bet efekts izrādījās gluži pretējs – varakļānieši kļuva vēl saliedētāki, saskatot kopīgus mērķus un dzīves virzienus. Iedzīvotāju vienotība nereti vislabāk jūtama svētku reizēs, sevišķi novembrī, kad svinam Lāčplēša dienu un Latvijas valsts dzimšanas dienu. Katru gadu 18.novembrī Varakļāņu Kultūras centrā norisinās tradicionālais svinīgais pasākums. Tajā ar Pateicības un Atzinības rakstiem apbalvojam iedzīvotājus, kuri iepriekšējā gada laikā kaut kā izcēlušies Latvijas vai vietējā mērogā, vai

arī bijuši pozitīvi, atbildīgi darbinieki. Tāpat 11.novembrī dodamies tradicionālajā Lāčplēša dienas Lāpu gājienā, kā arī piedalāmies svinīgajā piemiņas pasākumā Varakļāņu kapos pie Latvijas neatkarības cīņās kritušajiem karavīriem veltītā arhitektūras kompleksa “...baltais gulbis dodas debesīs”. Protams, arī skolās notiek dažādi patriotiski pasākumi. Tāpat arī 4.maijā, Baltā galdauta svētkos, izjūtam šo kopības garu. Kopības sajūtu veicina arī ikgadējie novada svētki un tradicionālais velobrauciens.

Otrā pasaules kara laikā Varakļāni piedzīvojuši nežēlīgu holokaustu, kad tika iznīcināta vietējā ebreju kopiena. Ir īpaši aktuāli par šīm vēstures drūmajām lappusēm atgādināt laikā, kad mūsu kaimiņvalsti Ukrainā plosās karš. Jebkurš karš ir iznīcība, kas normālam saprātam nav izskaidrojama. Tas, kas noticis ar ebreju tautu Otrā pasaules kara laikā, arī nedaudz pirms un pēc tā, ir vēsture un par to ir jārunā. Jo labāk to apzināties, jo vairāk mēģinām to nepieļaut nākotnē. Lai gan 93% Varakļāņu iedzīvotāju ir latvieši, te dzīvo dažādu tautību cilvēki – gan krievi, gan ukraiņi, kas šeit ieceļojuši vēl pirms kara, un citi. Katrā ziņā visi dzīvojam satīcīgi. Mēs Varakļānos nedalām iedzīvotājus pēc tautības. Sākoties Krievijas iebrukumam Ukrainā, Varakļāņu novadā vēl nebija bēgļu, bet jau apriņķa sākumā tie ieradās diezgan lielā skaitā, ņemot vērā novada nelielo kapacitāti. Lai gan šie cilvēki Varakļānos jau nedaudz iedzīvojušies, viņi visi cer atgriezties dzimtenē. Bēgļi ir integrējušies mūsu dzīvē – strādā Varakļānu uzņēmumos, bērni mācās mūsu skolā vai attālināti. Vairums Varakļāņu iedzīvotāju šo karu uztver kā netaisnīgu Krievijas

Māris Justs, Varakļāņu novada domes priekšsēdētājs: “Citām pilsētmāsām jubilejā novēlu laimīgus, saliedētus un aktīvus iedzīvotājus, savukārt pašvaldībām – viedumu un finanšu pietiekamību, lai realizētu attīstības projektus.”

iebrukumu Ukrainā, un šie notikumi sabiedrību ir vēl vairāk saliedējuši, jo radija bažas par mūsu pašu nākotni, liekot pārdomāt, kā dzīvot, lai nepieļautu šādu scenāriju arī mūsu valstī.

Saruna par ugunsdrošību

Līdz laikam...

Ingrīda Zinkovska

Oktobra nogalē Balvu un Bērzpils pagastu iedzīvotājiem notika seminārs par ugunsdrošību. Lai papildinātu savas zināšanas par ugunsdrošību mājās, ceļā un darbā, 27.oktobrī uz semināru Naudaskalna Tautas namā bija aicināti Balvu pagasta iedzīvotāji, kas pasākumu apmeklēja kuplā skaitā.

Semināra gaitā pieredzējušais ugunsdrošības speciālists JĀNIS RIEKSTIŅŠ minēja piemērus no dzīves un sniedza praktiskus padomus, kā nodrošināt drošu vidi savai ģimenei un tuviniekiem, apkārtējiem, samazinot ugunsgrēka izcelsmes riskus, kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā, lai glābtu savu, tuvinieku un apkārtējo dzīvību, kas jebkurā gadījumā ir primārais un svarīgākais. Iedzīvotāji speciālistam uzdeva jautājumus. Semināra noslēgumā dalībniekiem bija iespēja veikt praktisko dzēšanu ar ugunsdzēsības aparātiem un ugunsdrošo pārklāju.

Līdere bojā gājušo ziņā

Kas ir ugunsdrošība? Ugunsdrošība ir atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām attiecībā uz to, lai ugunsgrēks neizceltos, par ugunsgrēka novēršanu un sekmīgu dzēšanu un tā seku mazināšanu. Tas attiecas kā uz fiziskām, tā uz juridiskām personām. Galvenais normatīvais dokuments ir "Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums". Kāda ir statistika, kas saistīta ar ugunsdrošību valstī? Katru gadu Latvijā tiek reģistrēti līdz 10 000 ugunsgrēku, no tiem 1000-1300 ir sausās zāles ugunsgrēki. Salīdzinot ar iedzīvotāju skaitu un platību, ugunsgrēku skaits Latvijā ir līdzīgs kā citās ES valstīs, taču bojā gājušo skaita ziņā mūsu valsts ir vienā no pirmajām vietām pasaulē, rēķinot uz simts tūkstošiem iedzīvotāju. Lektors minēja skaitļus: 2018.gadā Latvijā ugunsgrēkos bojā gājis 81 cilvēks, 2019.gadā – 76, 2020.gadā – 83, 2021.gadā – 102, 2022.gadā – 74 un šogad pirmajā pusgadā – 55. "2021.gadā bija pandēmija, cilvēki strādāja no mājām, it kā nekam nevajadzēja notikt, bet tas uzlika papildus stresu, radīja sarežģītu situāciju," secina J.Riekstiņš. Balvu novadā pirmajā pusgadā šogad reģistrēti 58 ugunsgrēki, cietuši pieci cilvēki. Tagad situācija ugunsdrošības jomā uzlabojusies, jo telpās ne tikai tiek lietoti dūmu detektori, bet to uzstādīšana ir nepieciešama kopš 2020.gada janvāra. "Taču mums tā attieksme joprojām ir tāda: esmu nodzīvojis lielāko daļu mūža, priekš kam man tas dūmu detektors? Ko jūs lobējat ražotājus un tirgotājus? Taču tur, kur kaut kas notiek, neatradīsies ne ražotājs, ne tirgotājs. Tur būsīm mēs! Viss līdz laikam..., kā mēdz teikt. Tad vēl ir atruna, ka dūmu detektors jau ugunsgrēku nenodzēsīs utt.," teica lektors. Taču pieredze rāda, ka dūmu detektors samazina bojā gājušo un cietušo skaitu. Tas pamodina, dod ziņu, ka telpā radies piedūmojums, ka kaut kas deg.

Viltīgās elektroierīces

Aizdegšanās iemesli, kā zinām no dzīves pieredzes, var būt dažādi – no tišas sausās zāles dedzināšanas līdz nevērīgi atstātam Adventes vainadziņam, smēķēšanai gultā, bojātām elektroierīcēm, bojātai apkures sistēmai un citi. No lektora minētajiem piemēriem varēja secināt, ka visviltīgākās ugunsnelaimju ziņā varētu būt elektroierīces. Elektroinstalācija ir paredzēta noteiktai slodzei. Ja aparatūras ir par daudz, tad izsūt *korķus*. To vietā ieliek stiprākus drošinātājus. Kā klasisku variantu J.Riekstiņš minēja sociālo aprūpes centru "Reģi", kur otrajā stāvā bija izbūvēta elektriskā apkure. Sākoties apkures sezonai, drošinātājus nomainīja pret jaudīgākiem, sāka gruzdēt izolācija, izcēlās ugunsgrēks, gāja bojā 22 centra iemītnieki. Ne mazāk bīstami ir pārnēsājami elektriskie sildītāji. Lektors minēja divus piemērus, kad Rīgā, Mežciemā, aizdegoties sildītājam, dzīvoklī gāja bojā māte un divi mazgadīgi bērni, bet divus gadus vēlāk (likteņa ironija!) Mežciemā bojāta sildītāja dēļ gāja bojā divi pieauguši cilvēki. Vēl riskantāk ir uz sildītājiem vai to tuvumā žāvēt drēbes. Bīstamas ir elektriskās tējkannas. Uzvāroties ūdenim, spiediena rezultātā tējkanna no elektrības atslēdzas. Tātad droši! Taču tējkannas plastmasas korpusā atrodas slēdzis. Plastmasa netur izolāciju, veidojas īssavienojums, un tējkanna šādā veidā mēdz ieslēgties it kā pati no sevis, bez cilvēka līdzdalības. Lielākoties tas notiek, kad tējkanna ar laiku nolietojas. Šķiet, ka neviena nav tuvumā, bet tējkanna sāk šņākt. Atkal divi piemēri. Tādā

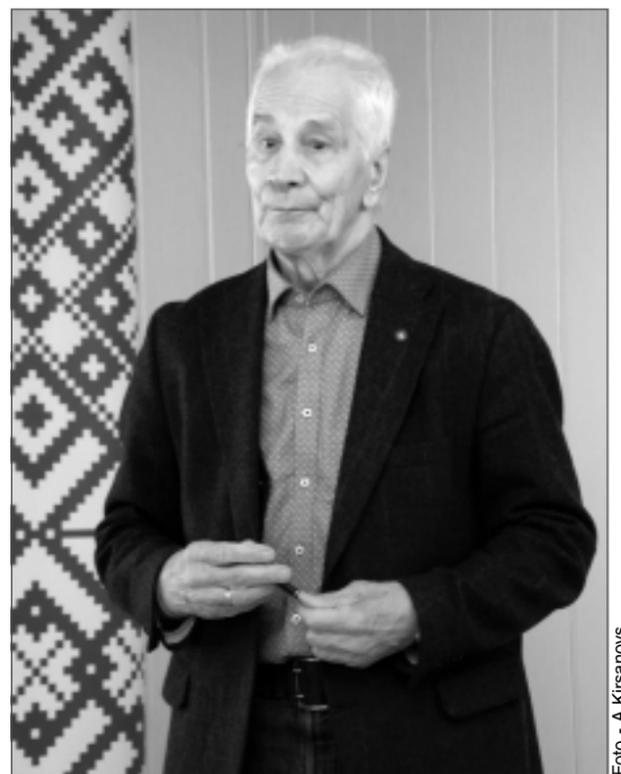
Dzēs uguni. Pēc tam, kad bija noklausījušies ugunsdrošības speciālista padomus, kā rīkoties ar dažāda veida ugunsdzēsamajiem aparātiem, semināra dalībnieki devās ārā, kur Naudaskalna tautas nama pagalmā realitātē varēja izmēģināt dzēsēt uguni ar dažāda veida ugunsdzēsamajiem aparātiem. Ne katram uztraukumā izdodas *iedarbināt* aparātu ar pirmo rāvienu. Kā teica lektors: "Kamēr es to redzu, ir kā ir. Kad esmu to izdarījis savām rokām, tad izdarīšu to arī uztraukuma brīdī."

Izmanto ugunsdrošo pārklāju. Laukumā pie Naudaskalna tautas nama semināra dalībnieki, it īpaši sievietes, varēja izmēģināt, kā nodzēsēt pannā izcēlušos ugunsgrēku. Proti, kad pannā aizdegusies eļļa vai kāds cits šķidrums, to nodzēsēt var ar ugunsdrošu pārklāju. Pārklājam ieloka mazu maliņu uz iekšpusi – tā, lai pirksti neiet tam pāri, un uzliek liesmai, nosedzot visu, ko var nosegt. Ar šādu pārklāju var nosegt jebkuru neliela izmēra aizdegšanos, apdzēsot to. Pārklājus var iegādāties arī tirdzniecības vietās.

veidā tējkanna ieslēgusies kādam Latveņergo elektromontierim. Viņš pamodies, kad ūdens tējkannā jau izvārijušies un sācis degt galda stūris. Titurgā, netālu no Rīgas, no kontaktā atstātas tējkannas naktī izdegusi tikko izremontēta kafējnīca. Arī veļasmašīnas tagad darbojas automātiskā režīmā. Ieliekam veļu mazgāties un kaut kur aizejam. Beigs mazgāt, veļasmašīna taču pati izslēgsies. Ja ir jauna, neapšaubāmi, ražotājs to garantē. Ja nav tik jauna, ja manāt, ka ir jau kādas pazīmes par problēmām, labāk neriskējiet. Lūk, piemērs! Kāda rīdziniece stāsta, ka izgājusi uz 20 minūtēm, nākot atpakaļ, koridors dūmos. Veļasmašīna deg! Sievietei izdevās nokļūt līdz elektrības kontaktam un veļasmašīnu atslēgt. Salacgrīvā sieviete no rīta ielika veļasmašīnā veļu mazgāties, bet, kad pārnāca no darba, dzīvoklis bija pilnībā izdedzis.

Vai līdzēt var kartupeļu mizas?

Tā kā seminārs notika laukos, kur lielākā daļa semināra dalībnieku dzīvo savās privātmājās, saruna skāra arī ugunsdrošu apkuri, kas lielākoties ir krāsns apkure. Ja mājas apkurē tiek izmantota krāsns, tad aizdegšanās lielākoties notiek tādēļ, ka krāsns ir pārkurināta vai dūmvadi nav tīrīti. Iespēja izcelties ugunsgrēkam arī pastāv, uguns tuvumā žāvējot drēbes, līdz galam neaizverot krāsns vai plīts durvis, tādējādi ļaujot izkrist degošai malkai vai ogleim. Runājot par dūmvadu tīrīšanu, iedzīvotājus interesēja, vai, izceļoties ugunsgrēkam un nodarot zaudējumus, apdrošinātāji maksās pilnu apdrošināšanas kompensāciju, ja skursteni būs tīrījis pats mājas īpašnieks vai kāds cits cilvēks, nevis sertificēts skursteņslauķis, no kura saņemts dokuments ar parakstu par darbu. Sapulcējušies dalījās pieredzē, ka, regulāri sadedzinot krāsnī kartupeļu mizas, skurstenis neaizsērē. Tāpat lietas labā varot arī kaisīt uz malkas kartupeļu cieti. Iespējams, bet iespējams, kā teica lektors, līdz laikam... J.Riekstiņš klātesošajiem atgādināja senāk visiem labi zināmo lietu, ka, izkurinot krāsnī, nedrīkst par ātru aiztaisīt krāsns šiberi, jo veidojas tvana gāze, kas ir indīga. Piemērs. Deviņdesmito gadu sākumā Rīgā kādā dzīvoklī bojā gāja divi cilvēki un vairāki mājdzīvnieki. Bija aizdomas par noindēšanu, reketu, kas tolaik bija populārs. Taču noskaidrojās, ka bija notikusi saindēšanās ar tvana gāzi, ko rada līdz galam nesadegusi malka, ja krāsns šiberis par ātru aiztaisīts. To ielpojot, cilvēks aizmieg uz mūžu.

Speciālists ar lielu pieredzi. Semināru par ugunsdrošību vadīja Jānis Riekstiņš, speciālists ar lielu pieredzi šajā jomā. Pats strādājis glābšanas dienestā. No 1986. līdz 1992.gadam kā ugunsdzēsējs operatīvajā darbā braucis dzēsēt ugunsgrēkus. No 1992. līdz 2002.gadam bijis pasniedzējs ugunsdzēsēju skolā Rīgā, bet kopš 2002.gada FN serviss profesionālās tālākizglītības centra "Drošība" lektors.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Rudens lauku saimniecībā

Darbojas ar ziediem un dzīvniekiem

Tilžas pagasta "Ezerličos", iestājoties tumšākam un vēsākam laikam, pamazām gatavojas ziemas sezonai.

VIVITA VIŠNEKOVA stāsta, ka pašlaik viss vēl ir procesā, piemēram, stāda jaunos peoniju stādus. Dārzi nav iezīemoti, jo saimniecībā audzē ziemcietes, kurām nevajag piesegšanas darbus. Vienīgais, ko apber ar kūdru, ir rozes, un skatās, vai vajag likt skujas. Šonedēļ sāks darboties ar dārzu sakārtošanu un augu apgriešanu. Parasti apgriež ziemcietes, kas ir augstiem stublājiem, kas ziemas laikā var radīt neglītu izskatu.

Piepilda liellopiem barotnes

"Ezerličos" ir vairāki darbošanās veidi, bet ar lopiem strādā tikai Vivitas ģimene. Pašlaik Vivitai ir 14 govju mātes, bet nākamgad jau būs 18 govīs, kā arī teliņi un vaislas bullis. Ataudzēšanai paturēs četras telītes. Vivitas mammas ganāmpulkā ir 10 govju mātes, nākamgad jau būs 14 govīs. Kopumā pie viņiem ir aptuveni 50 liellopi, ieskaitot teliņus, kas dzimst visu gadu. "Liellopi jūtas labi, visi ir atvesti no ganībām uz novietni. Pašlaik izmantojam silto laiku, kad vēl nav sniega, un taisām jaunus aplokus (ar elektrisko ganu), kur liellopiem paēst sulīgo zāli. Rudens laikā pie liellopiem sākas intensīvāks darba laiks, jo katru otro vai trešo dienu deviņas barotnes piepildām ar barību, ko darām ar traktora palīdzību," skaidro Vivita.

Veido dekorus un vainagus

Saimniece pamazām gatavojas svētkiem, laikus ir sākusi strādāt pie radošām lietām, lai radītu svētku noskaņu. "Veidoju dekorus, durvju un Adventes vainagus. Daru to brīvajā laikā, kad ārā ir tumšs vai ir slikti laika apstākļi. Patīk radoši izpausties, jo tā ir relaksācija

Prieks par dabas veltēm. Vivita ar bērniem, apsekojot lopus, šogad cītīgi pasēņoja. Bērniem (no kreisās: Amēlija, Alekss, Vanesa) patīk dzīvnieki, piemēram, kūti ir telīte, ko paši baro.

Foto - no personīgā arhīva

Gaļas šķirnes liellopi. Ganāmpulkā ir gan Šarolē šķirnes, gan krustojuma teliņi, govīs un bullis.

Foto - no personīgā arhīva

rudens vēlajos vakaros. Ar ģimeni izbraucam dabā, lai salasītu materiālus vainagu taisīšanai. Bērni ir pirmie, kuri palīdz. Novembra beigās sākšu liet bišu vaska sveces. Pavadu daudz laika kopā ar ģimeni, visi iesaistāties lauku darbos. Kopā visu vasaru esam vilkuši ganus, veidojot aplokus, krāvuši malku, laistījuši siltumnīcas u.c.," atklāj Vivita.

Konference

Diskutē par lauku telpas nozīmi

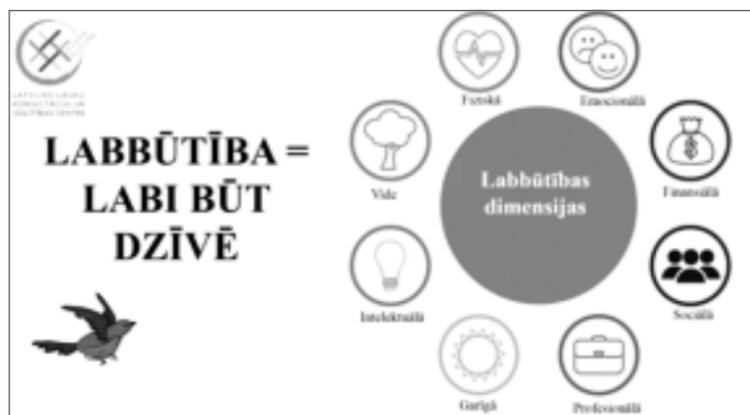
Lai izprastu, kādi faktori ietekmē dzīves kvalitāti, kā mazināt atšķirības un kas ir svarīgākais pašpietiekamai dzīvei lauku teritorijās, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC) oktobra otrajā pusē tiešsaistē rīkoja diskusiju "Kā stiprināt labbūtību lauku telpā?"

Konferencē diskutēja par lauku telpas nozīmi un izaicinājumiem mūsdienu sabiedrībā. LLKC valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Cimermanis atzina, ka daudzos dokumentos laukus saucam kā par nacionālo interešu telpu, tā par dzīves un ražošanas telpu. Taču ļoti maz tajos kopā ir likti tādi lauku attīstības indikatori kā lauksaimniecība, nodarbinātība,

mežsaimniecība, apdzīvotība, zivsaimniecība. Konferencē mēģināja vienā veselumā salikt to, kas veido lauku telpu, cenšoties izprast, kā līdzsvarot lauku un pilsētas telpu. "Jāsaprot, uz ko tiecamies, ne vien runājot par ražību lauksaimniecībā, bet arī par apdzīvotību, biznesa attīstību ārpus urbānās vides, infrastruktūru un loģistiku," uzsvēra M.Cimermanis.

Pasākuma laikā, iesaistoties ministriju pārstāvjiem, pētniekiem, dažādu organizāciju un pašvaldību vadītājiem, nozaru praktiķiem un plānotājiem, diskutēja par dzīves kvalitātes indikatoriem pašpietiekamai dzīvei laukos un līdzsvarotai Latvijas lauku attīstībai. Konferences dalībnieki

runāja par to, kādā Latvijā vēlamies dzīvot; sprieda, kā mazināt lauku un pilsētu iedzīvotāju dzīves kvalitātes atšķirības; diskutēja par lauku apdzīvotību un citiem jautājumiem. Piemēram, uz jautājumu, ko varam darīt, lai radītu pilnvērtīgu un pašpietiekamu lauku vidi, Valsts kontroles pārstāve Inga Vilka ieteica šo vispirms pajautāt konkrētas teritorijas iedzīvotājiem un pēc tam pateikt, vai viņu viedoklis ir ņemts vērā, vai nē. "Kāpēc vecākās paaudzes iedzīvotāji vairs neiesaistās? Tāpēc, ka ir noguruši iesaistīties, jo viņus neņem vērā," atzina I.Vilka, piebilstot, ka cilvēkiem ir jāpaskaidro, kāpēc viņu domas netika ņemtas vērā.

Kas ir labbūtība? Labbūtība, kā atzina konferencē, ir dzīves kvalitātes pamatelements, kas ir saistīts ar visiem dzīves aspektiem. Tai ir emocionālā, fiziskā, sociālā, mentālā, finansiālā dimensija. Pašpietiekama dzīve laukos – tas ir stāsts par to, kas nepieciešams, lai labi dzīvotu laukos, nodrošinot pieeju visām mūsdienu iespējām.

LLKC valdes priekšsēdētājs. Konferencē M.Cimermanis atzina, ka pēc iestāšanās Eiropas Savienībā lauki ir ļoti mainījušies. Savā prezentācijā viņš bija apkopojis vairākas iedzīvotāju atbildes uz jautājumiem par dzīvi laukos, piemēram, uz jautājumu – ar ko asociējas lauku telpa? – atbildes lielākoties skanēja: ar saimniekošanu, brīvību, dabu, plašumu, lauksaimniecību, svaigu gaisu, mieru, mājām u.c. Savukārt par to, kādi ir priekšnosacījumi dzīvotspējīgai lauku telpai, iedzīvotāji vispirms bija minējuši labu infrastruktūru. "Interesanti, vai laukos dzīvojošie cilvēki paši lemj par to, kādiem pakalpojumiem būt. Brīžiem šķiet, ka viņu pašnoteikšanās ir diezgan ierobežota," teica M.Cimermanis.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Rūpēs par sevi

Speciālistes ieteikumi, lai nepieļautu kļūdas antidepresantu lietošanā

Ne viens vien gada tumšākajos, vēsākajos mēnešos nonāk depresīvā stāvoklī. Vēršoties pēc palīdzības pie ārsta, bieži vien tiek izrakstīti antidepresanti.

Ja ir medikamenti, tad sagaidāms arī uzlabojums, taču problēma ir tā, ka ne visiem pietiek uzņēmības zāles lietot, un nereti pietrūkst arī izpratnes, kādēļ ir svarīgi godprātīgi sekot noteiktajam terapijas kursam.

Viss jau būtu labi

Antidepresanti ir viena no plašāk izrakstītajām medikamentu grupām ziemeļu valstīs. Latvijas dati liecina, ka ik gadu valstī ir aptuveni 120 000 cilvēku ar klinisku depresiju, taču trūkst ziņu par efektīvu ārstēšanos. Eksperti bieži vien apliecina, ka ir liels skaits pacientu, kas neapzinās savu depresiju vai nevēršas pēc palīdzības. Kāpēc? "Pieredze aptiekā apstiprina to, par ko gadiem runā arī psihiatri, – sabiedrības izglītības līmenis par psihisko veselību un aizspriedumi šajā jomā ļoti apgrūtina līdzestību zāļu lietošanā. Ar šaubām, bažām vai nepietiekamu līdzatbildību ārsta rekomendāciju ievērošanā aptiekā saskaramies samērā regulāri," stāsta farmaceite DAIVA ĀBOLIŅA, uzsverot, ka situācijas uzlabošanā sava loma var būt arī farmaceitam. Viņa ir apkopojusi biežāk izplatītās antidepresantu lietošanas kļūdas un piedāvā ieteikumus, kā cilvēks, kam izrakstītas šādas zāles, varētu no kļūdām izvairīties.

Pēkšņa medikamentu lietošanas pārtraukšana

Tā ir izplatīta kļūda ne tikai depresijas, bet arī citu slimību terapijas gadījumā. Farmaceite teic: "Aptuveni pēc divu mēnešu antidepresantu lietošanas garastāvoklis ir uzlabojies, daži depresijas simptomi pat ir spēji mazinājušies, taču tas nenozīmē, ka bez ārsta ziņas drīkst pārtraukt medikamenta lietošanu. Kā zināms, antidepresantus parasti iesaka lietot vismaz sešus mēnešus un ilgāk. Dažiem cilvēkiem, lai pārvaldītu simptomus, antidepresanti jālieto nenoteiktu laika posmā, dažkārt pat visu mūžu."

Lietošanas atcelšanas dēvēšana par bēgšanu no atkarības

Saskaņā ar pasaulslavenās Meijo klīnikas datiem, pārtraucot lietot antidepresantus, var rasties abstinences simptomi, īpaši, ja medikaments lietots ilgāk par mēnesi. Var būt trauksme, reibonis, gripai līdzīgi simptomi, galvassāpes, bezmiegs, sliktā dūša, nogurums. Svarīgi saprast (un farmaceits var palīdzēt to izdarīt), ka jāturpina lietot medikamentu norādītajās devās ārsta noteikto laiku. Ja ir vēlme pilnībā pārtraukt zāļu lietošanu, noteikti jākonsultējas ar ārstu, kurš izstāstīs, kā to droši paveikt, pakāpeniski samazinot zāļu devas. Ja par zāļu iedarbību ir kādas bažas vai šaubas, jākonsultējas arī ar farmaceitu," saka Daiva Āboliņa.

Zāļu izraisītu blakusparādību noklusēšana ārstam vai farmaceitam

Lielākajai daļai medikamentu var būt blakusparādības, taču, pat ja tās uzskaitītas zāļu aprakstā, tas nebūt nenozīmē, ka ikvienu antidepresanta lietotāju visas arī piemeklēs. Farmaceite skaidro: "Jāņem vērā, ka ārsts medikamentu ir izrakstījis, apzinoties iespējamās risks, un izvērtējies tos kā

pieļaujamus attiecībā pret ieguvumiem.

Biežāk sastopamās antidepresantu blakusparādības ir sausa mute, sliktā dūša, aizcietējums, bezmiegs, nogurums, reibonis, nemiers vai trauksme, samazināta dzimumtieksme vai erektilā disfunkcija, dažkārt svara pieaugums un apetītes izmaiņas. Visbiežāk tās izpaužas pirmajā lietošanas nedēļā. Lielākā daļa blakusparādību izzūd pēc pāris nedēļām, jo organisms saprot, ka tā bijusi viltus trauksme un ka zāles ir palīdzošas. Tomēr ir noderīgi atcerēties, ka blakusparādību gadījumā svarīgi nevis pēc savas iniciatīvas izlaist devas vai pārtraukt lietošanu, bet gan nekavējoties sazināties ar ārstu vai, ja tas nav iespējams, iegriezties aptiekā un konsultēties ar farmaceitu. Ja blakusparādības neizzūd dažu nedēļu laikā, ārsts var samazināt antidepresantu devu vai izrakstīt citu medikamentu."

Alkohola vai narkotisko vielu lietošana terapijas laikā

Atkarību izraisošo vielu lietošana ir potenciāli problemātisks depresijas pārvarēšanas mehānisms, turklāt cilvēkiem, kas lieto arī antidepresantus, tas ir bīstams.

Cilvēki dažkārt kļūdaini pieņem, ka viena alkohola deva laiku pa laikam neko jaunu nenodarīs. Tomēr dati liecina par pretējo – šādas prakses dēļ depresijas simptomi var pastiprināties. Alkohola lietošana antidepresantu terapijas laikā var izraisīt miegainību, mazināt modrību, koordināciju. Tāpēc svarīgi būt atklātiem sarunā ar ārstu un informēt, ka ir problēmas ar atkarību izraisošo vielu lietošanu. Atklātība var palīdzēt rast veidus, kā pārtraukt šos ieradumus.

Neinformēšana par citiem lietotajiem medikamentiem vai uztura bagātinātājiem

"Šis ir tas gadījums, kad farmaceits ir visātrāk pieejamais padomdevējs. Neizstāstot ārstam, kurš izraksta antidepresantus, par visiem šobrīd lietotajiem recepšu vai bezrecepšu medikamentiem vai uztura bagātinātājiem, jums var rasties veselības problēmas, jo antidepresanti var negatīvi mijiedarboties ar dažādiem medikamentiem un atsevišķiem uztura bagātinātājiem vai tējām, piemēram, asinszāli. Bīstams ir serotonīna sindroms, kas var attīstīties, pārdozējot antidepresantus vai mijiedarbojoties ar citiem medikamentiem. Tas izpaužas kā paātrināta sirdsdarbība jeb tahikardija, svišana, acu ziliņu paplašināšanās, paaugstināts arteriālais asinsspiediens, caureja un neiromuskulāri traucējumi. Simptomi attīstās dažās minūtēs," skaidro Daiva Āboliņa.

Blakusslimību vai veselības problēmu noklusēšana ārstam, kurš izraksta recepti

Daži antidepresanti var būt nevēlami cilvēkiem ar noteiktiem psihiskās vai fiziskās veselības traucējumiem. Uz ģimenes ārstiem, kas labi zina savu pacientu slimības vēsturi,

tas noteikti attiecas mazāk, taču, ja vairāk informācijas pacients sniegs ārstam speciālistam (neirologam, psihiatram), jo labāk ārsts spēs piemeklēt atbilstošu medikamentu. Tas ir svarīgi, jo ir medikamentu grupas, kuru blakusparādība var būt depresija, piemēram, steroīdie hormoni, hormonālā kontracepcija, zāles pret audzējiem, antihipertensīvie līdzekļi un medikamenti Pārkinsona slimības ārstēšanai.

Nekonsultēšanās ar psihiatru

Pirms antidepresantu terapijas uzsākšanas ieteicams konsultēties ar psihiatru. Lai gan antidepresantus bieži vien izraksta primārās aprūpes ārsti, piemēram, ASV novērots, ka viņi ne vienmēr spēj sniegt labāko ārstēšanu depresijas gadījumā, jo tā var nebūt šo ārstu specializācijas joma. Farmaceite piebilst: "Tomēr vienlaikus nevajag novērtēt par zemu ģimenes ārstu zināšanas. Ja pieredzējis ārsts, kam pacients uzticas, iesaka antidepresantu terapiju, nav šaubu, ka viņam ir pamatots iemesls to darīt."

Paļaušanās tikai uz antidepresantiem, lai pārvaldītu depresijas simptomus

Lai gan antidepresants var būt ļoti noderīgs, tam nevajadzētu būt vienīgajam instrumentam, lai pārvaldītu šo veselības stāvokli. Medikamenti labāk darbojas, ja to lietošanu apvieno ar vairākām intervencēm, piemēram, ar psihoterapiju.

"Arī dzīvesveida maiņa, kas vērsta uz garastāvokļa uzlabošanu, ir depresijas pārval-

dības sastāvdaļa. Tā varētu ietvert ikdienas ēdienkartes izmaiņas, iekļaujot uzturā vairāk augļu, dārzeņu, pilngraudu produktu, olbaltumvielu, arī riekstus un sēklas, šādus ieteikumus sniedz Hārvardas Medicīnas skola. Savukārt Meijo klīnikas vietnē gūstama rekomendācija vismaz 30 minūtes trīs līdz piecas dienas nedēļā piekopt fiziskās aktivitātes – vingrot, staigāt, skriet vai braukt ar velosipēdu. Svarīgi ir strādāt ar attieksmi pret notiekošo un savu reakciju uz to," uzsver farmaceite.

Neziņošana ārstam, ja lietotais antidepresants nepalīdz

Ja, lietojot antidepresantu, kā norādījis ārsts, nav novērojama simptomu mazināšanās, tas nebūt nenozīmē, ka terapijā kaut kas ir nepareizi. "Lielākā daļa pacientu jūt uzlabojumu sešu, astoņu nedēļu laikā. Dažiem cilvēkiem dažu veidu antidepresanti var iedarboties labāk nekā citi. Lai atrastu piemērotāko ārstēšanas metodi, process var prasīt vairākus mēģinājumus. Ja, izmēģinot vairākus antidepresantus, tie nav daudz palīdzējuši, iespējams, šim cilvēkam ir pret medikamentiem nejutīga depresija. Tomēr svarīgi zināt: rezistence pret antidepresantiem nenozīmē, ka depresija ir neārstējama. Cilvēki ar šādu veselības stāvokli lielāku labumu var gūt no citām uz pierādījumiem balstītām depresijas ārstēšanas iespējām, piemēram, psihoterapijas, atkārtotas transkraniālās magnētiskās stimulācijas, elektrokonvulsīvās terapijas vai vagusa nerva stimulācijas. Šīs terapijas ir pieejamas arī Latvijā," norāda farmaceite Daiva Āboliņa.

Depresijas tipi un to simptomi īpašās situācijās un vecuma grupās

- ✓ Melanholijs – depresijas forma ar izteiktiem fiziskiem simptomiem: sliktu miegu, enerģijas trūkumu, samazinātu interesi par seksu.
- ✓ Atipiska depresija – ja veicat pretējas darbības ierastajām, piemēram, aizmigšanas grūtību vietā guljat vairāk nekā parasti, apetītes zuduma vietā jūs pārēdaties, arī garastāvokļa svārstības var būt pretējas ierastajām – no rītiem jums ir labāk, bet vakarā kļūst sliktāk.
- ✓ Ažītēta depresija – jūs esat depresīvs, bet tajā pašā laikā arī trauksmais un nemierīgs, jūs staigājat apkārt nemierīgs, lauzidams rokas, bet nespējat definēt savu problēmu.
- ✓ Maskēta depresija – var izpausties kā nogurums, galvassāpes, muskuļu sāpes, kuņģa sāpes u. c.
- ✓ Sezonāli afektīvi traucējumi – var parādīties rudenī un ziemā, traucējumi vairāk raksturīgi pacientiem valstīs, kur šajā laikā ir maz dienas gaismas.
- ✓ Pēcdzemdību depresija – veidojas sievietēm pēcdzemdību periodā, apgrūtinot rūpēšanos par bērnu un ikdienas sadzīvi.
- ✓ Depresija gados vecākiem pacientiem – bieži rodas kombinācijā ar kādu fizisko saslimšanu, to var veicināt arī sociālie apstākļi, kādos cilvēks dzīvo.
- ✓ Dubultā depresija – ja jums jau ir kāda no depresijas formām, kas parādās epizodiski, taču pēkšņi notiek nopietna jūsu stāvokļa pasliktināšanās.
- ✓ Sekundārā depresija – atsevišķas nopietnas un ietilgušas slimības (artrīts, insults, AIDS u.c.) var veicināt depresijas attīstību, tādējādi radot sekundāru saslimšanu.

Afiša

24. NOVEMBRIS | ALŪKSNES KULTŪRAS CENTRS | 19.00

RIČIJSRŪ 2

Celojums uz Āfriku

Pārdod

Z/S "Užgava" pārdod pārtikas, lopbarības KARTUPEĻUS, graudus. Tālr. 29432655.

Pārdod pārtikas kartupeļus: dažādu šķirņu sajaukums – 0,25 EUR/kg, 'Laura', 'Vineta' – 0,35 EUR/kg, lopbarības kartupeļi – 0,05 EUR/kg. Tālr. 28701508.

Pārdod metāla jumtus un notek sistēmas no ražotāja. Cena no 6,50 EUR/m². Tālr. 28382940.

Pārdod grieztu, skaldītu malku. Tālr. 29196108.

Pārdod malku. Tālr. 26643974.

Pārdod skaldītu malku: svaigi zāģēta, sausa, fasēta maisos. Tālr. 26550272.

Jaunputni, dējējvistas. Tālr. 29424509.

Pārdod lopbarībai: burkānus, kartupeļus, graudus, cukurbietes, runkulus. Ruļļos: skābsienu, sienu, salmus. Ar piegādi. Tālr. 25442582.

Pārdod vai maina siltu māju Balvos pret dzīvokli Rīgā vai Pierīgā (ar jūsu piemaksu). Ziemai viss sagatavots. Tālr. 29475253.

Pārdod 3-istabu dzīvokli centrā. Izskatīs visus variantus. Tālr. 25885925.

Pārdod lietotu ledusskapi. Tālr. 29194384.

Latvijā audzēta cūkgaļa. Ar piegādi. Tālr. 26326705.

Metāla jumta segumi par labām cenām. Piegāde, uzstādīšana. Tālr. 26360938.

Dažādi

95.KODS brīvdienų grupa 10.novembrī. Tālr. 29105480.

Rīgā, Juglā, izīrē mēbelētā trīsistabu dzīvokli vienu atsevišķu istabu kārtīgai sievietei. Tuvu transports. Tālr. 29377933.

TRAKTORU REZERVES DAĻU IZPĀRDOŠANA. Noliktava Rīgā. Tālr. 29410271.

Dziļurbumu un spīču ierīkošana. Tālr. 29142220.

Bezmaksas sadzīves tehnikas izvešana, ledusskapji, veļasmašīnas. Tālr. 29445889.

Izgatavo sēru vainagus, štrausus, saldus pušķus Balvos. Iespējama piegāde. Tālr. 29353043.

Dūmvadu, dabīgo ventilāciju, apkures ierīču, dūmeju apsekošana, tīrīšana, remonts, izgatavošana, mūrēšana, oderēšana, uzstādīšana. Logu, durvju montāža. Telpu remontdarbi, Dūmu detektorī. Tālr. 22363236, 20404400.

Līdzjūtības

Laiks apstājas ar skarbu piesitienu, Nav nākotnes, ir tikai vēju balss. Un kādai mīļai, labai sirdij Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals. (N.Dzirkale)

Kad VALDA PIPCĀNA mūžu klāj ziedu sega, izsakām patiesu līdzjūtību sievai Tamārai un meitai Dacei. Ieejas kaimiņi Ezera ielā 18

Kļūst dzīvības siltums par sveci, Kas gaismu ir beigusi liet. Mijš cilvēks kad projām Mūžībā iet. (K.Apškrūma) Šajā skumjajā atvadu brīdī esam līdzās un izsakām patiesu līdzjūtību Edmundam ar ģimeni, brāli LEONARDU mūžības ceļā pavadot. Zigrīda, Ilmārs, Valija, Dainis, Līga, Jevģēnijs

Paliek mums siltas atmiņu dzirkstis, dienām un gadiem pāri kas tiek. Šodien ziedus – tev pēdējos ziedus draugi, radi un kaimiņi liek.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Rudītei Ikerei ar ģimeni, mīļo vīru, tēti, vectētiņu ALEKSANDRU IKERU pavadot mūžībā. Dārza kaimiņi "Ezermala-1" - 5

Mijš cilvēks aizgājis uz klusēšanas pusi.

Viss aizgājis, kas izdzīvots un bijis, Vien paliek atmiņas ar mīlestības vārdiem,

Nu dvēselīte debesis sev jaunu ligzdu vij. (J.Jaunsudrabiņš) Skumju brīdī izsakām līdzjūtību Rudītei Ikerei ar bērniem, vīru, tēti, vectētiņu ALEKSANDRU IKERU mūžības ceļā pavadot. Ņ., I.Plešu ģimene Rīgā

Tavi darbi citās mājās dzīvos, Tava labsirdība tajos degs. Tevi pašu dzimtās puses zeme Silti, silti koku saknēm segs. Sāpju un skumju pilnajās dienās esam kopā ar sievu Rudīti un bērnu ģimenēm, ALEKSANDRU IKERU mūžībā pavadot. Alla, Agita, Mārtiņš, Diāna

Man liekas – tepat vien, jā, tepat vien...

Tu manā tuvumā, kā jau arvien. Es tevi tepat blakus jūtu, skaidri jūtu. Vai tikai iedomas tās būtu? Dalām sāpju smagumu un izsakām līdzjūtību Rudītei ar ģimeni, pavadot mūžībā vīru, tēti, vectētiņu ALEKSANDRU IKERU. Bijušie kolēģi ginekoloģijas nodaļā

Kā putna dziesma izgaist mūžs, Un cilvēks aiziet un mājās nepārnāk, Un atnāk asaras, un izgaist mūžs, Un koki kapsētā šalc drūmāk, skumīgāk. Kad klusajā mūžības ceļā devies ALEKSANDRS IKERS, vispatiesākā līdzjūtība visiem tuviniekiem. Bijušie kolēģi Balvu VUGD

Ir skumjas, kas acis asaras rieš, Ir atmiņas, kas visu dzīvi silda. (A.Skujīņa)

SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" izsaka visdziļāko līdzjūtību ilggadējai mūsu kolēģei Rudītei Ikerei, VĪRU mūžībā pavadot.

Mēs klusi paliekam šai krastā, Vēji šalkos un mierinās mūs, Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē, Vienmēr mūsu atmiņās būs. (S.Kaldupe)

Patiesi mierinājuma un līdzjūtības vārdi tuviniekiem, ALEKSANDRU IKERU zemes klēpi guldot. Guntis Magone, Aleksejs Kovšovs, Juris Slišāns, Viktors Beļikovs

Vairs tikšanās gaišuma nebūs, Ir paņemts un atdots it viss. Vissiltākie mierinājuma un līdzjūtības vārdi Rudītei Ikerei un dēla ģimenei, pavadot mīļo ALEKSANDRU kapu kalniņā. Semņeņuku ģimene

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne, Kas debesu plašumos mit – Ne zināt mums stundu, ne brīdi, Kad dziestoša lejup tā krīt.

Skumju brīdī esam kopā ar Rudīti un dēla ģimeni, pavadot vīru, tēti, vectēvu ALEKSANDRU IKERU kapu kalniņā. Sekaču, Galēju, Smirnovu, Dzergaču, Stepanovu, Karuzinu ģimenes

Pa rudens zelta taku aiziet cilvēks, Tik grūti noticēt, ka viņš vairs nepārnāks. Vien paliek pēdas, kāda klusa dziesma

Un gaišas, mīlas, siltas atmiņas. Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība Rudītei, Gatim un tuviniekiem, no ALEKSANDRA IKERA uz mūžu atvadoties. Rita un Kaspara ģimene

Mums palikuši tavi vārdi, Mums palikusi tava sirds, Un liekas, ka ikvienā zvaigznē Vēl tavas acis mirdz. Patiesi mierinājuma vārdi un patiesa līdzjūtība Rudītei Ikerei, VĪRU zaudējot. Balvu Dzemdību un ginekoloģijas nodaļas kolektīvs

Man šovakar ir tik smagi, It kā būtu satumsis ceļš. Ar dzeltenām lapām klāts, Ar lietus asarām pārpludināts. (Ā.Elksne)

Dalām bēdu smagumu un izsakām patiesu līdzjūtību Armandam Stivriņam, pavadot māmuliņu MAIJU STIVRIŅU Mūžības ceļā. Deju kopas "Ezerrieksts" vadītāja un dejojāji

Vējš apstājas pie mājas lieveņa un pieklust. Un pagalms mierina, ka sveces skumji raud. Bij' dzīvē asaras un smieklī, darba sūrums izjūsts, Un tagad mūža atvadām ļauj tevī skaut. Patiesa līdzjūtība Aijai Ločmelei un tuviniekiem, māmiņu smilšu kalnā pavadot. Viduču pamatskolas kolektīvs

Vējš piekļauvē ar tumsas spārnu, Dzīest gaisma – klusums mūžu sedz.

Izsakām patiesu līdzjūtību tuviniekiem, GENOVEFU KLIMOVIČU mūžības ceļā pavadot. Bijušie p/s "Medņeva" darbabiedri

Piedāvā darbu

Steidzami nepieciešams PĀRDEVĒJS-KONSULTANTS mēbeļu veikalā "Juta". Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 29439442.

Iepazīšanās

Vīrietis vēlas iepazīties ar sievieti (40-50 gadiem) nopietnām attiecībām. Tālr. 29259543.

Pērk

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus. Samaksa tūlītēja. Labas cenas. Tālr. 29411033.

 Iepērkam LIELLOPUS! 62003939 info@senlejas.lv

IEPĒRK MĀJLOPUS -AUGSTAS CENAS -SAMAKSA TŪLĪTĒJA -ELEKTRONISKIE SVARI tel. 27777733 www.galasparrade.lv

Pērk mežus, cirsma. Tālr. 29419597.

Kolekcijai pērk medaļas, nozīmites, fotogrāfijas. Tālr. 26233662.

Iepērkam ābolus, jebkuras šķirnes. Braucam pakal, ir pieejami maiši, tūlītēja samaksa. Tālr. 28325269.

Craftwood pērk meža īpašumus, cena no 1500-10000 EUR/ha. Tālr. 26360308.

PĒRKAM

Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem: • Veicam bezmaksas konsultācijas; • Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsma iestigošanā; • Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

 Metsä Telefona informācija: 26115369; 67804343 www.metsaforest.com.lv

Pērk cirsma un meža īpašumus. Tālr. 29386009.

Pērku mežu, lauksaimniecības zemi. Tālr. 29386009.

Greensnap OŪ par augstām cenām pērk īpašumus, cirsma, apaugumus un lauksaimniecības zemes. Izvērtējam vienas darba dienas laikā. Apmaksa darījuma dienā. Strādājam gan ar fiziskām, gan juridiskām personām. Zvanīt jebkurā laikā! Tālr. +37129465287, +37256683999.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva T. 64507018 26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850 ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934; IZINKOVSKA - T. 28319682; A.SOCKA - T. 29378903; M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837; A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE – S.GUGĀNE GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200 ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730 Tālrūnis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums- SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS Iespēsts SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28 TIRĀŽA - 2250

 Vaduguns Indeks 3004 IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS SIA "BALVU VADUGUNS" Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NORĒĶINU KONTS A.S. SEB BANKA Nr. LV21UNLA0024000467345, kods UNLALV2X Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.